

THE BRITISH ESPERANTIST

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VII.—No. 80.]

AUGUST, 1911.

[Price 3d.]

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 200 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. W. E. ROLSTON, 60, Silver-crescent, Chiswick, London, W.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply

themselves with the information necessary when giving addresses or writing to the Press. The following articles should be earmarked:—Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.," the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wackrill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vallienne.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the B.E.A. will endeavour to engage

the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vol. IV. (1908), 4s.; Vol. V. (1909), 4s.; Vol. VI. (1910), 4s. All post free.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., Secretary's Office, Brodick Castle, Isle of Arran, N.B.

Group Secretaries should send in their reports (which should be brief and of general interest) if possible before the 15th of the month, for insertion in following issue.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133-136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

	HON. SECRETARY.	PRESIDENT.	DAY OF MEETING.
Accrington	Miss L. IDDON, 11, Owen-street	S. KIRKBRIGHT	Tuesday.
Adelaide (S. Australia)	W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide	Mrs. WILLIAM HOGG	Monday.
Aldershot & Farnham	C. W. SHANKS, 11, St. Michael's-road, Aldershot	—	—
Barrow-in-Furness	JOSEPH ROLLINSON, 78, Holker-street	A. WHEELER	Friday.
Bath	E. R. BLACKETT, 9, Stall-street	WALTER PITT, C.E.	—
Bedford	Miss WALLS, 67, Victoria-road	C. J. KNIGHT-WATSON, late	—
Birmingham	F. W. HIPSEY, 156, South-road, Erdington	FRED. HACKETT [M.I.C.E.]	Friday.
Blackburn	ROBERT BRADLEY, 33, Shakeshaft-street	G. MIDDLETON	—
Blyth (Northumberland)	JOHN TULLOCH, 1, New-road, The Colliery	Miss RADINGTON	—
Bolton	A. R. HORSLEY, 24, Rock-avenue, Halliwell	J. A. ASHTON	—
Bradford	J. A. CALVERT, 115, Legrams-lane	J. T. HOLMES, F.B.E.A.	Thursday.
Brighouse	Mrs. M. FRYER, Dalefield, Castle-hill, Rastrick	Dr. B. E. T. EDWARDS	Friday.
Brighton and Hove	Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's park	J. H. VAGG	Thursday.
Bristol	H. CABR, 24, Harrow-road, Brislington	C. A. L. DIRAC	—
Buckingham	R. G. LEE, Northcote-villa	Rev. C. J. SENIOR, M.A.	Tuesday.
Buckhurst Hill (Essex)	Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe"	S. NICHOLL, F.B.E.A.	—
Burnley	T. FERNLEY, 27, Tunstall-street	W. B. CURRIE [M.P., O.V.O.]	Daily.
Bury	HARRY INGHAM, M.Sc., F.C.S., 26, Hamilton-street	J. ALEX. ROGERS	Wednesday.
Buxton	J. A. LEES, Clifford Lodge, Hardwick-street	SYDNEY TAYLOR, B.A.	—
Cambridge	G. REYNOLDS, 12A, Sidney-street	E. W. STRARN	—
" (Verda Stefo)	Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-street	TREGONWELL E. COLLIER	—
Cape Town	A. E. ABRAHAM, 85, Burg-street, Cape Town	G. F. H. CLARK	—
Cheltenham	C. P. INGLESON, 30, Montpelier-villas	J. A. BUTLER, B.A.	—
Chester	R. JACKSON, Avenham, Dee Banks	JAS. MCKINLAY	—
Coleraine	Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank, Coleraine	T. G. HOUSTON, M.A., J.P.	Friday.
Coventry	FRANCIS W. SHAW, 40, Gresham-street	—	Thursday.
Cowdenbeath, N.B.	C. WALLS, Cattlehill Cottage, Crossgates, Fife	Dr. J. B. PRIMMER	—
Darlington	Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-crescent	C. C. MARKHAM, A.M.I.C.E.	—
Deal	W. B. WEST, 12, Northcote-road	Rev. C. PENDOCK BANKS, M.A.	Friday.
Derby	J. POTTER, Jun., 4, The Strand	RICHARD LEGGE, M.D.	—
Dewsbury	E. CRAWSHAW, 18, Thornhill street, Savile Town	—	—
Dover	W. CHITTY, Mildura, Park-avenue	—	—
Dublin Modern Lan- guages Soc. (Esp. Sec.)	SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-road, Terenure	[F.B.E.A.] Ven. Archdeacon WYNNE, D.D.	—
Dundee	ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-street	Rev. J. BEVERIDGE, M.A., B.D.	—
Durham (North-West)	Miss M. E. TROTTER, "Oakleigh," Shotley Bridge	E. J. GEORGE	—
Eastbourne	JOHN P. NIX, 2, Terminus-road	Lieut. Colonel ROBINSON	Monday.
Edinburgh	WM. M. PAGE, 31, Queen-street	ANDREW WILSON, A.M.I.C.E., F.R.S.E.	Wednesday.
Fylde, Blackpool	Miss A. SCHOFIELD, 16, Woodland-grove	JOHN PORTER	Thursday.
Gateshead-on-Tyne	GEO. WATSON, 24, Exeter-street	DR. ARTHUR GREEN	Wednesday.
Glasgow	A. ALLISON, 102, St. Vincent-street	WM. R. HALL	Monday.
Gloneig (S. Australia)	Mrs. J. LUMSDON	HERR UHRLAUB	—
Gloucester	G. L. FREEDY, 2, Tweenbrook-avenue	CHARLES FOX	Monday.
Gosford (Australia)	P. J. HOLDSWORTH, Gosford, New South Wales	GEO. COLLINGRIDGE	—
Hallifax	W. HODGSON, 36, Conway-street, Hopwood-lane	R. HAYHURST	—
Hallifax (Socialist)	E. WHITEHEAD, 29, Knight-street	A. WAIGHT	—
Hailestead (Essex)	Miss J. M. INMAN, Colchester-road	—	Friday.
Harrogate	Miss E. MOODY, 101, King's-road	I. WADE	—
Harrow	BERNARD E. LONG, 46, Roxboro-road	—	—
Hastings	A. J. ADAMS, 11, Priory-road	A. J. ADAMS	—
Hawick	R. MILES, 3, Allars-bank	R. MILES	—
Hebburn (Durham)	ERNEST FOXALL, 85, Victoria-road	Dr. D. W. INGLIS, M.A.	—
Hebden Bridge	Miss EMILY CROSSLEY, Wensel Hall	J. G. BERKLEY	—
Heywood	Rev. S. L. BRITTON, 52, Gooden-street	—	—
High Wycombe	ARTHUR BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-avenue	—	—
Huddersfield	W. H. HIRST, Esperanto House, Thornton Lodge-road	J. H. FITTON	Thursday.
Hull	W. UTLEY, 18, Fountain-street	RICHARD E. VIVIAN [B.D.]	—
Ipwich	Miss F. MENGEL, 45A, Princes-street	Rev. LINDESAY THOMAS, M.A.,	—
Jersey (C.I.)	CHAS. H. BROCKHURST, F.S.A.A., Craigour, King's Cliff	Rev. A. POYNTER, Hon. F.B.E.A.	—
Koighley	Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-terrace	J. RHODES, F.J.L., F.B.E.A.	Monday.
Lancaster	Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-road	J. PARKER	—
Leamington	J. HARRISON, 114, Plymouth-place	STEPHEN MELLOWS, B.Sc.	Tuesday.
Leeds	Miss L. BRIGGS, Westleigh, Town-street, Armley	F. L. G. MARECHAL, B.A.	Friday.
Leeds (Salem)	H. BARKER, 36, St. Luke's-road, Beeston-hill	H. WHITLEY	—
Leith	Miss ELIZABETH WALLACE, 23, Starbank-road, Trinity	J. ROSSIE, F.B.E.A.	—
Leven, N.B.	Miss M. C. GERRETT, Learmont	— MAXWELL	—
Lewes	HERBERT VERRAL, 8, Grange-road	Miss M. REEVE	—
Limerick	Miss A. M. HODGSON, 4, Victoria-terrace	Ven. Archdeacon WYNNE, D.D.	Wednesday.
Liverpool	ROBERT GRAHAM, 15, Harvey-street	G. D. LEWIS, M.A.	Tuesday.
London (Central)	H. D. AKERMAN, 112D, Marlborough-rd., Bowes-pk., N.	FELIX MOSCHELES	Friday.
Battersea, S.W.	Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-street	C. F. HAYES	Wednesday.
Bedford Park, W.	H. MEULEN, 19, Boscombe-road, Shepherd's Bush	Mrs. MARION COX	Wednesday.
Brixton, S.W.	E. W. EAGLE, 21, Kellett-road	Dr. PRESTON LEWIS	Tuesday.
Charing Cross	ARTHUR BLOTT, 39, Broadway, Stratford, E.	ARTHUR BLOTT	Tuesday.
Croydon, S.E.	L. L. S. LOUIS, Moreton-road, S. Croydon	Councillor J. TRUMBLE, J.P.	Tuesday.
East London	J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end-rd., Highams-pk.	P. KALISKY	Wednesday.
Emmanuel (S.E.)	E. A. ALLSOP, 27A, Burnbury-road, Balham, S.W.	E. J. HARVEY	Monday.
Hampstead, N.W.	G. L. BROWNE, 53, Burghley-road, N.W.	H. BOLINGBROKE MUDIR	—

Kingston-on-Thames	J. BOOTH, Medina, Homersham-road, Norbiton	F. M. SEXTON, A.R.C.Sc.,	Wednesday
N. London "Clarion"	J. PRATT, 12, Pellerin-road, Stoke Newington, N.	EDWIN ELLIOTT [F.B.E.A.]	Thursday.
Mildmay and Hackney	M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-road, Highbury	G. NOBLE FARMER, C.A.,	Thursday.
		F.B.E.A.	4th Sunday.
Polyglot Club	E. ĈEFEĈ, 5-6, Clement's-inn, E.C.		Wednesday.
Putney, S.W.	E. L. KEARNEY, M.A., 33, Oakhill-road		Friday.
Sud-Orienta Stelo	E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gdns., Old Charlton, S.E.	Dr. C. J. FULLER	Thursday.
Sutton (Surrey)	L. C. ANDREWS, Cressingham House, Carshalton	ROBERT SUTCLIFF	Monday.
West Norwood	ARTHUR H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.	H. F. HÖVELER	Thursday.
Wimbledon	E. M. RYDER, 13, Trewince-road	Colonel W. A. GALE, R.E.	
Maldstone	Mrs. M. E. PEAKE, 144, Upper Fant-road	Captain LATTIMER	Monday.
Malta	T. GOUDER, 14, Victoria-junction, Sliema	Dr. G. BUSUTTI	
Manchester	JAMES WOODALL, 56, Clarendon-road, C-on-M.	RHODES MARRIOTT, F.B.E.A.	Thursday.
Mansfield	FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-road	THOMAS B. ROGERS	
Melbourne (Australia)	A. H. JOHNSON, 482, Brunswick-street, N. Fitzroy	JOHN BOOTH, M.C.E., F.B.E.A.	Thursday.
Middlesbrough	A. E. HAYNES, 6, Clarence-road, Eaglescliffe, S.O.	— BAKER-HUDSON	
Mirfield (Yorks)	W. S. WADDINGTON, Broad Oaks	Rev. L. WESTMACOTT, M.A.	
Montrose	Miss I. O. FETTES, 38, High-street	JAMES D. SIMPSON	
Natala Verda Stelo	LEONARD WOOD, 37, Frere-road, Durban	C. J. MORIN	Monday.
Nelson	S. HIRST, 28, Selby-street	W. HARGREAVES	Monday.
Newcastle	Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead	R. K. LEARMOUNT	Tuesday.
New Stevenston, N.B.	Rev. E. MOUNTAIN, Holytown		
Norwich	L. C. FROST, 11, Matlock-road	RAYMOND F. BOILEAU, J.P.	Monday.
Norwich, Unthank-road	FRANK WYATT, 2, Cozens-road, Thorpe Hamlet	E. WHEELER	
Nottingham	F. G. ROWE, 51, Portland-road	F. E. BUMBY, B.A.	Friday.
Oakworth (Yorks)	A. DENISON, 3, Apsley-terrace	F. C. RHODES	
Paisley	DAVID SEMPLE, Calside-avenue	ARCHIBALD A. POLLOCK	
Partick Y.M.C.A.	J. A. JOHNSTON, 16, Burnham-ter., Yoker, Renfrews	THOMAS DAWSON	Wednesday.
Perth	G. A. BROWN, 3, Windsor-terrace, Craigie	J. F. C. SIEBER	Wednesday.
Plymouth (Tri Urboj)	E. E. YELLAND, 16, Chapel-street, Stonehouse	G. C. LAW	Thursday.
Pontefract	F. TAYLOR, Station Gates	E. LEE	
Portmadoc	Miss GWEN OWEN, 4, Roche-terrace, Garth	VICTOR A. P. HAYMAN	
Portsmouth	E. B. JOHNSON, Esperanta Halo, The Arcade	J. FENNALL	Wednesday.
Pretoria (S. Africa)	Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99	Dr. ED. KLEINER	
Reading	Miss ROSA WOOLFORD, 19, Duke-street	W. HAYNES	Thursday.
Redhill	S. S. JENNINGS, 27, High-street	J. C. FLÜGEL, M.A.	
Rhos (N. Wales)	DAVID THOMAS, 70, Bank-street, Rhos, Ruabon	G. M. GRIFFITH	
Rochdale	T. WOOLFENDEN, 22-4, Cheetham-street	J. CHADWICK	Thursday.
Rotherham	J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-street	SPURLEY HEY, B.A.	Thursday.
Sheffield	ALBERT HALL, 33, Firth-park-avenue	JOHN MERCHANT, F.B.E.A.	
Sheffield Y.M.C.A.	W. HAGEN, Glengarth, Handsworth	F. J. CHAMBERLAIN	
„ (Crookes) „	M. BROWN, 36, Bute-street, Crookes	W. BEAUMONT	
Shipley	Miss M. E. PARKER, 25, Wellington-crescent	F. ACKROYD	Thursday.
Slough	Miss PITT, Upton House	Miss ETHERINGTON	
Soham (Cambs.)	G. F. FENTON, Soham (Cambs.)	Rev. J. C. RUST	
Somercotes Alfreton	HARRY SHAW, Fernleigh Vil., Leabrooks, nr. Alfreton	C. WHITE	Tu. & Thu.
Southland (N.Z.)	A. ROWLANDS, Box 183, Invercargill		
Southport	P. FOSTER, 33, Westbourne-road, Birkdale	Rev. J. ASHBY	
St. Albans	OSWALD GODMAN, 16, Oster-terrace	Mrs. GODMAN	Friday.
St. Andrews	JOHN E. MORAN, 77, North-street	JAMES T. HAXTON	Tuesday.
St. Helens (Lancs.)	E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane	ALFRED GRIFFIN, F.B.E.A.	Wednesday.
Stockport	Miss KILNER, 31, Regent-road	Alderman A. BRIGGS	Thursday.
Stockton	J. W. BRITAIN, 5, Bon-Lea-ter., Thornaby-on-Tees	T. R. WILSON	
Stoke-upon-Trent	H. TOMLINSON, 15, Sheppard-street	Rev. H. J. CHAPMAN, M.A.	Tuesday.
Sunderland	A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-street	J. E. HARDWICH	Friday.
Swindon	L. A'C. FARR, 50, Gladstone-street	G. H. BURKHARDT, M.Sc.	
Swinton (Rotherham)	J. E. JONES, 38, Station-street	Rev. C. STEELE, M.A.	Monday.
Sydney, N.S.W.	H. GADSDEN, 39, Wentworth-court, Elizabeth-street	F. E. WALLACE, B.A., LL.B.	
Todmorden	Miss E. LUMB, Woodland-view, Eastwood	A. J. SCHOFIELD	Tuesday.
Toronto (Canada)	MAX. A. FRIND, 133, Yorkville-avenue	ROBERT M. SANGSTER	
Truro	Miss BLIGHT, Victoria-square	H. PENTECOST, F.Ph., F.C.I.	Thursday.
Tunbridge Wells	J. A. GILL, Lower Green-road, Rusthall	CHAS. W. HARRIS	
Wakefield	P. BROOKS, 27, Church-road, Altofts, nr. Normanton	W. THISTLETHWAITE	
Warrington	E. GORDON BURGESS, 14, Winmarleigh-street	Rev. R. B. PRIMAVESI, O.S.B.	
Wellington (S.A.)	G. F. H. CLARK, P.O. Box 2, Wynberg, C.C.		
West Hartlepool	W. J. HEWITT, 9, Stockton-street	J. ARCHYLL JONES, B.Sc.	
Western Australian	W. J. SHEPHERD, Stott & Co.'s Business College, St.		
Esperanto Society	George's terrace, Perth	VINCENT J. MATTHEWS, F.I.P.S.	
Winnipeg	Miss PLAYFAIR, 315, Mountain-avenue	W. A. PIERCE	
Wisbech	Miss E. MILLER, Wistaria House	F. G. GARDINER	
Wrexham (N. Wales)	R. W. HUGHES, 1, Hope-street	Councillor J. STANFORD	

HIMNARO.

A Collection of 103 Favourite Hymns (a few original). Translations adapted to well-known hymn tunes.

Compiled by M. C. BUTLER, L.R.A.M.

7d., post free (Cloth, 1s. 2d.) from the B.E.A.

JUNA ESPERANTISTO.

Monata Gazeto Beletristika por Junuloj, Instruisto, kaj Esperanto-Lernantoj.

Cefredaktoro: Paul de Lengyel. Direktorino: F-ino Cécile Royer.

JARA ABONO: 1 Sm. (2s.)

Presa Esperantistu Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, London."

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D.	3	10
Ekzercaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER ...	0	7
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS ...	0	7
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, MARGARET L. JONES (cloth boards, 2s. 3d)	1	8½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT ...	1	8
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR ...	1	2
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	2½
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Fluency in Esperanto, How to Attain, W. MANN	0	1½
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Phonography, Pitman's, adapted to Esperanto, by GEORGE LEDGER	1	0½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN ...	1	2
Picture Lessons in Esperanto, MARSHALL-MANN	0	3½
Primer of Esperanto... .. (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Standard Course, by G. W. BULLEN, paper ...	0	7
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Ĉiutaga Vivo, La (Gouin Metodo), Esp.-Eng. ...	1	2
Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF cloth, 3s.; paper	2	0
Eldono bohema, hispana, itala, greka, hungara, rumana, slovaka, turka (each)	1	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0	9
Librotendo, Duobla (Mondsisistemo), ERNST WUCHER	2	6
Lingvaj Respondoj (el <i>La Revuo</i>), de D-ro. L. L. ZAMENHOF... ..	0	9
Parizaneto, La, de R. KRON, Ph.D., 1s. 1d.; cloth	1	7
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROITE ...	0	5
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto) ...	0	4
Tutmonda Lernolibro (laŭ metodo Gouin), de F. L. G. MARÉCHAL	1	0

IN OTHER LANGUAGES.

Ausführliche Grammatik der Esperanto, Rektor W. VELTEN	1	10
Cours Méthodique, C. AYMONIER et GROSJEAN-MAUPIN. Thèmes. Versions ... each	1	3
Curso Práctico, por R. D. SEDÓ y V. INGLADA	3	2
Esperanto por Bohemoj, ČEJKA-KRUMPHOLZ ...	1	4
Grammaire complète, par C. AYMONIER... ..	1	6
Manual y Ejercicios, por V. INGLADA (Spanish)...	3	2
Petit Cours Primaire, BONNEHON kaj ROSIAUX	1	2
Praktisches Esperanto-Lehrbuch, R. SPROITE...	1	7
Vollständiges Lehrbuch, von J. BOREL	1	7

Prices,
post free.
s. d.

Yiddish-Esperanto Text-book, J. BRESLER ... 1 0
Text-books in Portuguese, Italian, Catalan, Dutch, Dano-Norwegian, Swedish, Modern Greek, Roumanian, Hungarian, Bohemian, Polish, Servian, Slovak, Ruthenian, Russian, Bulgarian, Finnish, Japanese, Arabic, Armenian, and others to order.

Prices,
post free.
s. d.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound)	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva)	1	6
Cesko-Esperantsky Slovník, de T. ČEJKA ...	1	1
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Dansk-Norsk Esperanto Ordbog, KAJ BENDIX...	3	6
Deutsch-Esp. und Esp.-D., Taschenwörterbuch	1	1
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 4s. 10d.)	4	0
Enciklopedia Vortareto (Esperanto-Franca) ...	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1	8
Esperanto-English, by A. MOTTEAU	1	8
Supplements to above 1½d. and	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. Usuel de, E. GROSJEAN-MAUPIN	1	0
Esp.-Français, Dictionnaire de P.E.S., 2s. 6d.; bound	3	0
Esp.-polski i polsko-esp., Słownik, ZAMENHOF ea.	0	7
Esperanto-Dansk-Norsk Ordbog, af F. SKJEL-GIÖRLING	4	0
Esperanto-Español y E.-E., Vocabulario, INGLADA and VILLANUEVA	6	3
Esperanto-Portuguez, T. R. LEITE	1	10
Esperanto-Rusa Vortaro, D-ro. L. L. ZAMENHOF	1	10
Esperantsko-Cesky, Slovník (bound, 2s. 3d.) ...	1	9
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franç.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)... ..	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET	1	0
Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.) ...	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAIS	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono)	0	6½
Italiano-Esperanto, Dizionario, di G. MEZZINI	2	6
Konkordanco de Ekzercaro , A. E. WACKRIEL...	1	0
" de Sentencoj , de UOAGO	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, korektita, P. BOULET ...	1	6
Photographique, Vocab. Français-Esp., C. VERAX	0	10
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Partoj I. kaj II., 4s. 4d.; kun aparta aldono	9	6
Aldono	1	6
Ornitologia Vortaro oklingva (Prova eldono), P. E. STOJAN	2	6
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio, C. ROUSSEAU	7	6
Portuguez-Esperanto Dicionario, J. A. PROENÇA	3	9
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0	7

	Prices, post free.	s.	d.
Rusa-Esperanta Vortaro, D-ro. N. KORZLINSKIJ	3	9	
Slosilvortoj (Glossaire de 200 mots-clefs, Esp.- Français), de Le Commdt. FAUVART-BASTOUL	2	9	
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6	
Universala Vortaro, de D-ro. ZAMENHOF	1	0	
" " Oficiala Aldono al ...	0	6	
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE	4	0	
Zamenhofaj Vortoj, netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL	1	1	

LITERATURE.

(See also *Drama*).

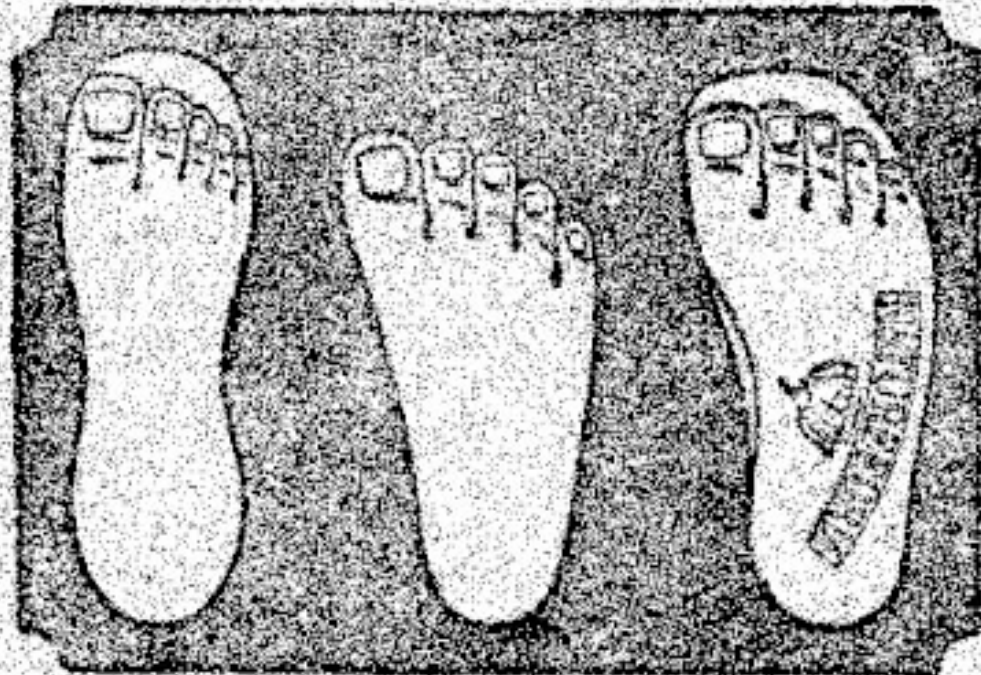
A... B... C... (E. Orzeszko), F. ENDER	0	6	
Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	0	7	
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½	
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo	0	7	
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid	0	4½	
Alicio en Mirlando (Carroll), trad. E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.)	1	2½	
*Aline (C. F. Ramuz), trad. RENÉ DE SAUSSURE	2	0	
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), trad. E. Pfeffer	0	7	
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEĤEĈ	0	3	
Anjo (I. Turgenev), trad. D-ro. A. FIŠER kaj V. ZAMJATIN	0	7	
Ave Patria... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7	
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), trad. D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.)	1	1½	
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF	0	7	
Biblio, El la, elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF	0	3½	
Blinda Rozo (Hendrik Conscience)	1	1	
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), trad. KABE	0	3½	
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT	0	4½	
British Esperantist, Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI.	4	0	
" " Covers for Binding	0	10	
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT	2	0	
Bulgaraj Rakontoj (I. M. Vazov), trad. D. ATANASOV	0	3½	
Ĉe l' Koro de Eŭropo, E. PRIVAT (ilustrita)	0	6½	
Deveno kaj Historio de Esperanto	0	7	
Devjatin, V. N., Plena Verkaro, Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III.	1	6	
Diservo de la Angluja Eklezio (Cambridge, 1907)	0	7	
Diversaĵoj (stories translated by various writers)	1	6	
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg)	0	7½	
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN	1	1½	
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJOLA Y VALLÈS	0	3½	
Du Noveloj (M. Jókai), trad. J. DE LUXENBACHER	1	3	
Du Paroladoj, de EDMOND PRIVAT	0	4	
Du Rakontoj, verkita de D. DE ROTHAN	1	1	
Du Rakontoj de A. Ĉeĥov, trad. B. KOTZIN	0	4	
Eĉ en Doloro, ni estu Gojaj! (Adele Kamm), E. RAMO	0	9	
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE	1	8	
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT	0	9	
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE	0	7	
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita	1	8	
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE	0	3½	
En Rusujo per Esperanto, A. RIVIER	1	5	
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO	3	2	
Esperantaj Prozaĵoj... (in cloth, 3s. 6d.)	2	6	
Evangelio Sankta Mateo, MIELCK kaj STEPHEN	0	7	
Evangelio de S. Johano, La, ilustr.	0	1½	
Evangelioj, La Kvar, P-ro. R. LAISNEY	1	6	
Fabeloj de Krilov, 1a parto, trad. DEVJATNIN	0	6	
Fabeloj al Helenjo (M. Sibirjak), trad. D-ro. N. KABANOV	0	3½	
Fabeloj de Andersen, I., SKEEL-GIÖRLING	0	3½	
Fabeloj kaj Rakontoj (el "Esperantaj Prozaĵoj")	0	3	
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols.	2	0	
Fatala Ŝuldo (L. Dalsace), trad. E. FERTER- CENSE	3	6	

	Prices, post free.	s.	d.
Folioj de la Vivo (S. Rusiñol), A. SABADELL	1	0	
Formortinta Delsuno (R. Vermandere), trad. OSCAR VAN SCHOOR	2	3	
Fundamenta Krestomatio, a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 6th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.)	3	6	
*Funebra Parolado pri Louis de Bourbon (Bossuet), trad. LOUIS BASTIEN	1	0	
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES	0	3½	
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE	0	9	
Cenezo (Genesis), el la originalo trad. L. L. ZAMENHOF	2	0	
Gulliver en Liliputlando, trad. M. INMAN	1	1½	
Gvidlibro de Gibraltaro, CHARLES J. EDWARDS	0	7	
*Hermano kaj Doroteo (Goethe), trad. B. KÜSTER	1	1	
Himnaro, kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.)	0	7	
Horacio (Horatius, from Macaulay's "Lays of Ancient Rome"), trad. C. BICKNELL	0	9	
Idilio ĉe la Fonto, La (I. Nievo), trad. A. TELLINI	0	8	
Imenlago (Th. Storm), trad. A. BADER	0	9	
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto, TH. CART	0	2	
Infano, La, la Saĝulo kaj la Diablo (C. Kerna- han), trad. J. C. O'CONNOR	0	3	
Internacia Krestomatio, trad. KABE	1	3	
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), trad. KABE	0	9	
Japanaj Rakontoj, CIF TOŠIO	0	7	
Juĝo de Oziris, La (H. Sienkiewicz), GRABOWSKI	0	6	
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenev), D-ro. A. FIŠER	0	7½	
Karavano, La (Wilh. Hauff), trad. J. W. EGGLETON	1	1	
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER	1	1	
Kio Okazis Foje en Sidono, GRABOWSKI	0	7	
Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEĤEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono	0	7	
Kondukanto kaj Antologio, de A. GRABOWSKI	2	0	
Kongresaj Paroladoj de D-ro. ZAMENHOF (vidu "Deveno kaj Historio")	0	7	
Kongreso, Raporto pri la Dua, Tria kaj Kvina, de P. CORRET	0	10	
Kongreso, Raporto pri la Sesa	1	1	
Tria, La, multilustrita, eldonita de La Revuo	1	6	
Lasta Abenceraĝo, La, trad. DESHAYS	0	6½	
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de La Revuo)	2	0	
Legolibreto, J. BOREL	0	3½	
Libro de l' Humoraĵo, LENGYEL PÁL	2	6	
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE	1	0	
Londonaj Interesaĵoj, kun kvar karto	1	0	
Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio)	1	4	
Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE	2	6	
Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF	3	6	
Mia Liro, poemoj de D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7	
Ne Dezirita. Ni Virinoj (J. van Woude), trad. M. POSENAER	0	7	
Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHL	0	10½	
Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI	0	7	
Ondino (de la Motte Fouqué), trad. K. MYSLIK	1	1	
Ora Ŝafano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.)	0	7	
*Ostlorn, Vilaĝaj Skizoj (S. Ulfers), trad. M. J. WESSEL	4	6	
Paĝoj el la Flandra Literaturo	1	7	
Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE	2	6	
Perdita kaj Retrovita, de E. BOIRAC	0	7	
Per Espero al Despero, dek poemoj de D-ro. S. SCHULHOF	0	7	
*Kion la Vivo alportis, dek poemoj, de D-ro. S. SCHULHOF	0	7	
Perfekta Edzino, La (L. de León), A. J. LOIRA	2	0	
Pola Antologio, de KABE	2	0	

	Prices, post free. s. d.		Prices, post free. s. d.
Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), trad. H. A. LUYKEN (tole bindita, 7d.)	0 4	Edziĝo Kontraŭvola (Molière), trad. V. DUFEUTREL	0 7
Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF	0 9	Edziĝo Malaranĝita, de V. INGLADA	0 6½
Prediko sur la Monto, Pastro BEVERIDGE	0 2½	"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), trad. J. HEDLEY INCE	0 6
Preĝaro Katolika (latine kaj esperante)	2 1	Fianĉiniĝo de Sovaĝulineto (3-akta), ROKSANO...	0 7
Progresado de la Pilgrimanto, J. RHODES	1 7	Frenezo (du unuakta drametoj), F. PUJULA-VALLES	1 0
Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF	1 9	Gasto, La (2-akta komedieto), S-ino VALLIENNE	0 6
Prozo kaj Versoj, VINCENTE INGLADA	2 0	Georgo Dandin (Molière), D-ro. ZAMENHOF	1 3
Prozo el Danaj-Norvegaj Aŭtoroj, THOMSEN	1 0	Gustaf Vasa (5-akta), de REINHOLD SCHMIDT	1 7
Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF	2 6	Hamlet , trad. D-ro. ZAMENHOF, paper, 2s. ; cloth	3 0
Puntistino, La, trad. CÉCILE ROYER	0 3	Ifigenio en Taŭrido (Goethe), trad. D-ro. ZAMENHOF (cloth, 2s. 8d.)	2 0
Puto kaj la Pendolo, La (Poe), trad. A. PRIDE	0 4	Jeso de Knabinoj, La (3-akta), MACLEAN	0 6
Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley)	2 2	Julio Cezaro , trad. D. H. LAMBERT, B.A.	1 7
Rakontoj el la Ceha Literaturo, trad. J. GRNA	1 8	Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), trad. D-ro. W. VAN DER BIEST	2 6
Rakonto kaj Aventuro, Am. Esp. Co.	0 4	Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE	0 6½
Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY	1 0	Kiel Plaĉas al Vi (Shakespeare), D-ro. IVY KELLERMAN	2 2
Reĝlando de la Rozoj, La (A. Houssaye)	0 7	Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF	0 3½
Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré	3 6	Komedioj, Tri Unuaktaĵ (luditaj en "La Kvara")	0 10
*Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), trad. IVY KELLERMAN	0 3½	Makbeto, trad. D. H. LAMBERT, B.A.	2 0
Rememoro pri Solferino (H. Dunant)	1 1	*Malsanulo pro imago, La (Molière), trad. Rektoro W. VELTEN	0 6
Rolandkanto, trad. D-ro. NOEL	1 7	Minna de Barnhelm (Lessing), A. REINKING	1 4
Ruĝa Floro, de V. GARŠIN	0 4	Mistara Krime (unuakta komedieto), M. CASAS	0 10
*Sableroj, MARIE HANKEL	0 4	Mistero de Doloro, 3-akta (Adria Gual), trad. F. PUJULA-VALLES	2 0
Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF	1 6	Misteroj de Amo (du unuaktaĵ dramoj), NADINA KOLOVRAT	1 3
Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO	1 1	Monologoj, Tri, trad. P. BOULET	0 3½
Sesdek Sakproblemoj, kun solvoj kaj vortareto, J. PALUZIE	2 6	Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1 0
Sinjoro Vento kaj S-ino. Pluvo, de P. DE MUSSET	1 1	Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1 0
Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL	1 2		
Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER	0 10		
Tekstaro de Britaj Kantoj, Ad. SCHAFER	0 3½		
*Teozofio, kelkaj vortoj pri, DIOU-TROUILLON	0 4		
Tutmondaj Fajroĉutimoj, de H. W. SOUTHCOMBE	0 3½		
Utileco de Esperanto por la blinduloj, P. LEVY kaj aliaj	0 4		
Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE	1 7½		
Unuaj Agordoj, poezioj de W. ELSKA kaj ESKA	0 6		
Vakciniuja Krono, La (J. Poraks), P. KIKAU	0 6		
Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE	1 0		
Versfarado kaj Rimaro , Esperanta, PARISOT kaj CART	0 6½		
Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie	1 6		
Vizio de la Poeto (Carmen Sylva), trad. K.E.	0 1½		
Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER	0 9		
Westminster, La Abatejo de	0 3		
DRAMA.			
Advokato Patelin, trad. J. EVROT	0 9		
Ama Bileto (unuakta komedio), BALUCKI	0 6		
Angla Lingvo sen Profesoro (T. Bernard), unuakta komedio, trad. G. MOCH	1 0		
Antaŭdiro, La, de C. STEWART, M.A.	0 4½		
Aspazio, 5-akta tragedio (Svjentohovski), D-ro. LEONO ZAMENHOF	2 6		
Avarulo, L' (Molière), trad. SAM MEYER	0 9		
Barbiro de Sevilla (Beaumarchais), 4-akta, SAM MEYER	0 9		
Bardell kontraŭ Pickwick, trad. W. MORRISON	0 7		
Benkoj de la Promenejo (monol.), P. CORRET	0 2½		
Boks kaj Koks, trad. C. STEWART, M.A.	0 5½		
Cikado ĉe Formikoj, de LABICHE kaj E. LEGOUVE	0 7		
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio), J. A. Fredro, trad. A. GRABOWSKI	1 0		
Don Juan (Molière), trad. E. BOIRAC	1 6		
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF	0 3½		
Du Biletoj, komedieto de FLORIAN	0 5		
Duonsurda (duakta komedio), J. FLEURENS	0 5		
		PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.	
		Advantages of Esperanto, The (Engl. and Esp.), MARGARET L. JONES	0 1½
		Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2 7
		Badges, star-shaped brooch or button, 9d. ; Cefeĉ, round, brooch, 8d. ; button, 10d. ; pendant...	1 7
		Croix-Rouge, Esperanto et le, par Lieut. BAYOL	1 0
		Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organizaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE	1 1
		Do you know Esperanto? per 100	5 6
		Esperantista Poŝkalendaro, 1911 (Dr. LEDERER)	1 2
		Esperanto Language, by R. J. LLOYD, M.A.	0 10
		"Feliĉaj Familioj" (Kartludo), de C. McPHERSON	1 1
		Hour of Esperanto, An, CART-COX	0 6½
		How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE	0 1½
		International Language, by W. J. CLARK, M.A.	2 9
		Jarlibro Tutmonda, 1910	3 0
		Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in English, German, French, Italian, Swedish, Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese, Bohemian, Russian, and Welsh, per doz., 6d. ; per 100	3 0
		Spanish, 3s. 9d. ; Catalan, Dutch, Finnish, Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100	4 0
		Kio estas Esperantismo? ... each ½d. ; per 100	4 0
		Murkalendaro Esperantista, 1911 (Bruijn)	1 8
		Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0 4
		Postcards, Propaganda (I.P.E.) per 100	1 8
		Ditto, for teaching use of Participles, per 100	1 3
		Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0 7
		Propaganda Leaflets per 100	0 6
		Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL	0 1½
		Salutpoŝtkartoj de B.E.A., nova serio, per doz.	0 7
		Solvo de la Problemo de Lingvo Internacia ("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>), with English translation by A. E. WACKRILL	0 7
		Sur la Vojo al Internacia Lingvo, Esperanto and French, by Prof. TH. CART	0 3½
		Why and the Wherefore, The, by Dr. J. POLLEN	0 1½

HOLDEN FRATOJ

liveras Botojn, Ŝuojn, Sandalojn,
Pantoflojn, Kaŭĉukajn Ŝuojn,
Ŝtrumpojn kaj Ŝtrumpetojn. Ĉiuj
ekskluzive laŭ la tipo "Natur-
formo."

HOLDEN BROTHERS,

**3, Harewood Place, Oxford Circus,
London, W.**

Katalogoj Senpage.
Oni parolas Esperante.

ESPERANTISTOJ !

TOASTU LA
PROSPERON
DE NIA GRANDA
AFERO EN LA

'VISKIO ESPERANTO.'

Prezo: 25 Sm. 500.

Speciala Rabato de 2.5 Sm. sur ĉiu kosto, sed
nur AL LA ESPERANTISTOJ.

Ĉia profito el la Marko "Esperanto" estas
elpezata ĈE LA ESPERANTISTOJ.

Mono kun Mendo.

KORESPONDU ESPERANTE PREFERE.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

GREAT CENTRAL RAILWAY.

Notice to those attending the Esperanto World Congress at Antwerp, August 20 to 27.

THE DIRECT ROUTE TO THE CONTINENT — IS — VIA GRIMSBY.

REGULAR SAILINGS BY MAGNIFICENT NEW PASSENGER STEAMERS.

GRIMSBY TO ANTWERP—Mondays, Wednesdays & Saturdays,
GRIMSBY TO ROTTERDAM—Tuesdays, Thursdays & Saturdays.
GRIMSBY TO HAMBURG—Every Week-day, Royal Mail Route.

Express Boat Train runs alongside Steamer at Grimsby Docks.

Express Restaurant Car Trains between London (Marylebone) and Rugby, Leicester, Nottingham, Sheffield, Grimsby,
York, Leeds, Huddersfield, Halifax, Bradford, Manchester, etc.

Through Cheap Fares and inclusive arrangements for Conducted Parties and individual travel, for particulars of which
see Special Folders and Booklets, obtainable at any Great Central Station, Agency, or Dean & Dawson's Offices.

SAM FAY, General Manager.

BALDAŬ APEROS

NOVA ELDONO DE

ESPERANTO MANUAL.

De S-ino Margaret Jones-Blaise.

PREZO UNU ŜILINGO.

LA KARAVANO

DE

WILHELM HAUFF.

El germana lingvo tradukis

J. W. EGGLETON, Haubinda.

Prezo: 1s. 1p., afrankite ĉe B.E.A.

En simpla, bonstila Esperanto, tiu ĉi fama kolekto da fabeloj estas tre rekomendinda kiel legolibro.

Simpla, bonstila, plej leginda legolibro.

Pensio por Gesinjoroj.

Hejmaj komfortaĵoj. Bano. Moderaj prezoj.

Oni korespondas Esperante, anglo kaj france.

S-ino O'CONNOR, *Esperanto House, 17, St. Stephen's Square, Bayswater, London.*

GREAT SHORTHAND REFORM.*Steadily Spreading since 1886.*

Years of toil reduced to months. Taught at 60 centres in London.

In use for reporting on London Daily Press and in House of Commons, and extensively in all departments of business.

First lesson and full particulars post free, SCRIPT SHORTHAND CO., LTD., 61 and 63, Chancery-lane, W.C.

HAT BANDS for Straw Hats.

Best Silk, with Green Star on White Ground.

Regd. Design, No. 528001.

EASILY AFFIXED TO HAT ANY SIZE.

DO NOT GO TO ANTWERP WITHOUT ONE.

PRICE 1/6 POST FREE.

Alicio en Mirlando.

Prezo, afrankite 1s. 3d. Bindita, 2s. 3d.

El la Revuo. . . . La teksto liverita de S-ro. Kearney estas majstreca modelo, en pure fundamenta stilo, simpla kaj eleganta, ĉiam facile komprenebla.

El Lingvo Internacia. . . . Per la tre lerta traduko ni facile komprenas la sukceson, kiun ricevis en Anglujo la originala verko. . . . Tre bone presita, kaj belege ilustrita.

Second Hand**BOOKS**

AT HALF PRICES.

NEW BOOKS AT 25 PER CENT. DISCOUNT.

Books on Esperanto, Educational, Scientific, Technical, Law, Medical, and ALL other subjects supplied. Sent on approval. State Wants.

Books Bought. Best Prices Given. Catalogue Free. W. and G. FOYLE, 135, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W.C.

JADE STAR-BADGES.

3/6.

CLEAR HARD STONE. WELL CUT, AND FITTED WITH 9-ct. GOLD RING.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Incorporated).

"LA REVUO."**INTERNACIA MONATA LITERATURA GAZETO.**

Kun konstanta kunlaborado de D-ro ZAMENHOFF.

Abonu ĉe B.E.A., 133-5, High Holborn, W.C.

Jare, 6 ŝilingoj; ĉiu numero, 6 pencoj.

Alilandaj Gazetoj.

Per arango, kiun ni starigis kun la respektivaj administracioj, ni havas ĉiam en provizejo ekzemplerojn de alilandaj gazetoj. Ilin ni povas vendi unuope je la sekvantaj prezoj afrankite:—

<i>Amerika Esperantisto</i>	6p.
<i>Ondo de Esperanto (Rusa)</i>	4p.
<i>Internacia Scienca Revuo</i>	7p.
<i>Germana Esperantisto</i>	4p.
<i>Oficiala Gazeto</i>	6p.
<i>Danubo (humana k. Bulgara)</i>	4p.
<i>Norvega Esperantisto</i>	3p.
<i>Hispana Gazeto</i>	3p.
<i>Juna Esperantisto</i>	3p.
<i>Lingvo Internacia</i>	6p.
<i>Esperanto (U.E.A.)</i>	3p.
<i>La Revuo</i>	7p.

Ni ne povas garantii liveri kian ajn apartan numeron, sed ĉiuj portas la nunjaran daton.

Tiamaniere, ni prezentas al nia legantaro bonan okazon por facile provi kelkajn el la plej konataj Esperantaj gazetoj. Nia espero estas, ke konstanta abonado sekvos nepre la provon. Jarabonojn por tiuj gazetoj ni plezure akceptas por transdono al la administracioj.—BRITA ESPERANTISTA ASOCIO.

SINJORINO deziras Esperantistan Sinjoron kiel Pagantan Gaston.—S-ino MASON, 37, Heathville-road, Crouch Hill, N.

D-ro H. W. YEMANS nun loĝas en MANILA, Filipinaj Insuloj. Korespondantoj volu noti.

LINGVO INTERNACIA.

CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ.

Eliranta inter la 15 kaj la 20 de ĉiu monato.

FONDITA EN 1895.

La Plej Enhavoriĉa! La Plej Malkara!

48 PAĈOJ da dense presita teksto en plej korekta kaj plej klasika stilo. **5** FR. (2 SM.) Abon-prezo por UNU JARO.

Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

C. A. G. BROWNE,

LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONG-ACENTO por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.

20, WELLINGTON STREET, STRAND.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o VII. N-ro 80.

AUGUSTO, 1911.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO. — *En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO. — Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne povas resendi artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ. — Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, London, W.C.

ENHAVO.

Paĝo

Gentoj kaj Lingvo Internacia. (Memuaro Verkita por la Unua Universala Kongreso de Rasoj).	
D-ro L. L. ZAMENHOF	141
International Language. D-ro L. L. ZAMENHOF	141
Libraro kaj Gazetaro	151
Esperanto in the United States	153
Mia Veturado al la Konferenco pri la Blinduloj.	
Ro. So.	154
Council Meeting, B.E.A.	154
La Sesa Skota Esperantista Kongreso en Dundee.	
G.A.B.	155
Skota Sciencisto kaj Esperanto	156
Pri la Sepa Kongreso en Antverpeno...	156
Programo de la Sepa	157
Al la Delegitoj Rajtigataj	157
Karavanoj al Antverpeno	158
Post Kongresa Ekskurso al Holando	158
Kelkaj Utilaj Informoj pri la Fervojaj Vojaĝoj en Belujo. P. BLAISE	158
Brita Kroniko	159
Nekrologio: George Henderson. H.B.M.	159
B.E.A. New Members, Examinations, Guarantors, F.K.I., etc.	160

Gentoj kaj Lingvo Internacia.

*Memuaro verkita de D-ro L. L. ZAMENHOF por la Kongreso de Rasoj, July 26—29, 1911.**

Estimataj Sinjoroj! Kvankam la nomo de Via kongreso estas "Kongreso de Rasoj," tamen permesu al mi, ke mi parolu ne sole pri *rasoj*, sed ankaŭ pri *gentoj*, ĉar ambaŭ egale signifas etnologian grupon da homoj kaj diferencas nur per sia amplekso. La samaj rilatoj, nur eble en pli aŭ malpli granda mezuro, regas inter la gentoj, kiel inter la rasoj, kaj tre ofte estas malfacile diri, ĉu tiu aŭ alia homa grupo prezentas rason aŭ genton.

La reciproka batalado inter la diversaj homaj rasoj kaj gentoj estas la plej granda malfeliĉo de la homaro. Se la Kongreso de Rasoj povus trovi ian rimedon, por forigi, aŭ almenaŭ malfortigi la reciprokajn malamon kaj bataladon inter la homaj gentoj, ĝi povus esti kalkulata al la plej gravaj el ĉiuj kongresoj, kiuj iam ekzistis. Sed, por tion atingi, la kongreso devas ne kontentigi sin per teoria rezonado, kiu forflugas sencele, kiel vento, ne serĉi vanajn kompromisojn, kiuj flikas unu lokon, krevigante alian; ĝi devas antaŭ ĉio esplori kaj trovi la *kaŭzon* de la ekzistanta malbono kaj serĉi rimedon, por forigi, aŭ almenaŭ malfortigi tiun kaŭzon.

International Language.

By DR. L. L. ZAMENHOF, Warsaw (Poland). (Paper written for the Universal Races Congress, London, July 26—29, 1911).

Although your Congress bears the title of "Races Congress," I trust you will allow me to speak in this paper of peoples as well as of races. Both words indicate ethnological groups of human beings; they differ only in the wideness of their range. We find the same relations, though possibly on a comparatively larger scale, between peoples as between races, and it is very frequently difficult to say if a particular group of men represents a race or a people.

The conflicts that we find between the various races and peoples are the greatest evil that afflicts humanity. If this Races Congress can discover some means of extinguishing, or at least of lessening, these mutual hatreds and conflicts of peoples, it will rank as one of the most important Congresses that has ever been held.

To accomplish this, however, the Congress must not be content with theoretical expressions, which pass, like the wind, and leave no trace. It must not seek futile compromises, which repair one rent by opening another. It must insist on discovering the *cause* of the evil, and

* Presita laŭ afabla permeso de D-ro Zamenhof kaj la Organiza Komitato de la Kongreso.

Kio estas la ĉefa, eble eĉ la sola kaŭzo de la malamo inter la gentoj?

Ĉu cirkonstancoj *politikaj*, t.e. konkurado inter tiuj homaj grupoj, kiujn ni nomas regnoj? Ne! ĉar oni ja scias, ke ekzemple germano el Germanujo ne sentas ian naturan malamon kontraŭ germano el Aŭstrujo, germanoj naskitaj kaj loĝantaj en plej diversaj regnoj havas inter si reciproke simpatian, dum ekzemple germanoj kaj slavo, naskitaj kaj loĝantaj en la sama regno, rigardas sin reciproke kiel fremdulojn kaj—se la homeco ne superas en ili la grupan egoismon—ili sin reciproke malamas kaj interbatalas. Sekve ne la ekzistado de regnoj kreas la gentojn kaj la intergentan malamon.

Ĉu ĝin kreas la konkurado *ekonomia*? Ne! Ofte efektive ni aŭdas la krion: “Dangero! Tiu aŭ alia gento nin ekonomie englutos! Ni malamu ĝin, ni premu ĝin, ni batalu kontraŭ ĝi!” Sed ĉiu homo, kiun ne blindigas ŝovinismo, facile povas kompreni, ke tiuj krioj estas tute sensencaj, ke ni malamas fremdajn gentojn ne ĉar ni timas, ke ili nin ekonomie englutos, sed ni krias pri englutado tial, ke ni ilin malamas. Ĉar se efektive ekonomia timo estus kaŭzo de nia malamo, tiam en ĉiu lando ĉiuj provincoj kaj urboj devus ja tiel same reciproke sin malami kaj kontraŭbatali. Ĉu efektive pro kaŭzoj ekonomiaj ekzemple la milionoj da rusaj malriĉuloj malamas la milionojn da ĥinaj malriĉuloj, dum, por defendi siajn rusajn premantojn kontraŭ fremduloj ili tiel volonte verŝas sian sangon? Kompreneble ne, ĉar la rusa soldato, mortigante ĥinan soldaton, scias tre bone, ke tiu ĉi lasta neniam farus al li tiom da malbono, kiom lia samgenta “pugno.” Sekve ne kaŭzoj ekonomiaj kreas la intergentan malamon.

Ĉu ĝin kreas la reciproka *malproksimeco*, la malsameco de la geografiaj, klimataj kaj aliaj cirkonstancoj, kiuj kaŭzas ian naturan fremdecon kaj antipation inter la gentoj? Ne! Malproksimeco kaj malsameco de lokaj klimataj cirkonstancoj efektive kaŭzas kelkan malsamecon de la eksteraj kaj de la karaktero de homoj, sed ne kaŭzas gentojn nek intergentan malamon. La geografia kaj loknatura diferenco inter Peterburgano kaj Odesano aŭ inter Kie-

seek some remedy that will remove, or at least moderate, it.

What, then, is the chief, if not the only, cause of this hatred which sets one people against another? Should we seek it in the *political conditions*, the rivalry that there is between those various groups of human beings to which we give the name of kingdoms? Certainly not; since it is clear that a German belonging to the German Empire, for instance, has no natural sentiment of hatred for a German of Austria. Germans who have been born and are living under the most diverse governments are linked in a mutual sympathy, while Germans and Slavs, born and living under the same government, regard each other as foreigners, and, if they have not a feeling of humanity stronger than the self-consciousness of their particular group, they hate and fight each other. It is not, therefore, the difference of government which creates different peoples, and engenders hatred between them.

Is it *economic rivalry* that inspires this hatred? Once more, certainly not. We do indeed often hear a cry of alarm in this connection. We find a people exclaiming that they are about to be devoured and absorbed economically by some other people, and declaring that they must hate, oppress, or fight it. But any man who is not blinded by Chauvinism can see at once that these cries have no meaning; that we do not hate foreign peoples because they are in danger of absorbing us, from the economic point of view, but we raise the cry of absorption because we hate them. If, in point of fact, an economic danger were a source of mutual hatred, men would be forced to hate and fight each other in every country, every province, and every town.

Can we say, for instance, that so many millions of poor Russians hate the millions of poor Chinese on economic grounds, when they shed their blood so willingly to defend their Russian oppressors against the attacks of foreigners? Assuredly not, for the Russian soldier knows very well, when he kills a Chinese soldier, that the man would never do him as much harm as the “mailed fist” of his own compatriots. It is not economic causes that give rise to national hatreds.

Is it due to the *distance* between the two groups—the dissimilarity of *climate* and other geographical conditions—which might give rise to mutual aversion or antipathy? Certainly not. Remoteness from each other and difference in local or climatic conditions evidently produce certain variations in external appearance and in the character of men, but they do not create peoples, and do not impel them to hate each other.

vano kaj Krasnojarskano estas senkompare multe pli granda, ol ekzemple inter Berlinano kaj Varsoviano, kaj tamen inter la unuaj regas la sento de plena samgenteco kaj frateco, dum inter la lastaj ĉiam regas la sento de plena reciproka fremdeco kaj plej fanatika intergenta malamo. Sekve ne la malsameco de la geografiaj kaj klimataj cirkonstancoj kreas la intergentan malamon.

Ĉu ĝin kreas la fakto, ke malsamaj rasoj kaj gentoj diferencas inter si per la ecoj de *korpo*? Ne! Interne de ĉiu gento ni havas homojn kun la plej malsama koloro de la haŭto, kun plej malsama grandeco, formo de la korpo kaj de ĝiaj apartaj partoj; ofte du personoj el la sama gento multe pli diferencas inter si reciproke per la korpo, ol ekzemple meza Japano de meza Franco; kaj tamen al neniuj iam venas en la kapon eĉ la plej malgranda ideo dividi la membrojn de ia popolo en apartajn grupojn laŭ la korpaj formoj kaj supozoj, ke tiaj grupoj devas sin reciproke malami kaj kontraŭbatali. Pri la plimulto da fremdaj gentoj jam nun neniuj el ni dubas, ke la malsimileco inter iliaj korpoj kaj niaj estas por ni tute indiferenta, ni plejparte ĝin eĉ tute ne povas distingi, ofte ĝi eĉ rekte nin allogas, dank' al nekonscia leĝo de la naturo, kiu fiziologie favoras intermikson de la gentoj.

Nur pri unu sola raso al multaj el ni ŝajnas, ke ni havas kaj ĉiam havos kontraŭ ĝi antipation naturan, tio estas la raso nigra. Sed pli atenta primedito facile montros al ni, ke la kaŭzo de tiu antipatio estas tute alia: la nigruloj, kun kiuj ni, blankuloj, kunpuŝiĝas, antaŭ tro nelonge estis ankoraŭ sovaĝuloj kaj poste sklavoj, kaj la plimulto el ili konservas ankoraŭ la karakterajn trajtojn aŭ la sekvojn de longa barbareco kaj sklaveco, kaj tio nin, homojn liberajn kaj jam de longe civilizitajn pure instinkte forpuŝas. La sentoj de blankulo koncerne nigrulon—tiu sento, kiu ŝajnas al ni ia rasa antipatio—estas en efektiveco tute la sama, kiel la sento de hereda aristokrato koncerne krudan kampulon, kiu estas malagrabla al li pro sia neinteligenteco kaj malelegantaj manieroj. Sed kiam post kelka tempo eĉ la nigruloj malaperos ĉiuj trajtoj de estinta barbareco kaj sklaveco, kiam ili atingos potencon gradon da kulturo, elŝovos el sia mezo multe da grandaj homoj—tiam tute sendube la nuna senkonscia malestimo kaj antipatio cedos

The differences brought about by geographical and local conditions between the inhabitants of St. Petersburg and those of Odessa, or between the inhabitants of Kiev and those of Krasnojarska, are incomparably greater than the differences we find, for instance, between the inhabitants of Berlin and those of Warsaw; yet the former are united by a sentiment of nationality and fraternity, while the latter are divided by a feeling of deep aversion and most fanatical national hatred. It is not, therefore, the dissimilarity of geographical and climatic conditions that creates national hatred.

May we seek it in the circumstance that the various races and peoples differ from each other in their *bodily features*? Certainly not. Within the limits of any single people we find men of entirely different skin-colours, and with the greatest possible differences in stature and in the character of the various parts of the body. It often happens that two men who belong to the same people differ from each other more than two men of separate nationality, as we see, for instance, in the medium type of the Japanese and the French. But no one would think of separating the individuals of the same people into distinct groups according to their physical characters, and of supposing that these groups ought to detest and fight each other. In regard to the majority of foreign peoples no one will doubt that the physical differences which distinguish them from us are a matter of complete indifference to us. As a general rule, we cannot detect them; sometimes, even, they give us pleasure, in virtue of the natural law, of which we are frequently unconscious, that seeks the physiological advantage of the crossing of races.

There is only one race to which many of us seem to have a natural antipathy—the black race. But careful reflection soon shows us that our antipathy comes from a totally different source.

The negroes, with whom we white races have contrived to have so much trouble, were savages at no very distant date, then slaves; and the greater part of them still retain the characteristic features or traces of their long period of barbarism and slavery. That has the instinctive effect of causing us, as free men and long established in civilisation, to regard them with aversion. The feelings of the white man towards the black, which seem to us to arise from some racial antipathy, are really just the same as the feelings with which a born aristocrat contemplates a peasant, whose lack of intelligence and of refined manners is disagreeable to him. When, in the course of time, the negroes have lost all traces of their former barbarism and slavery, when they have attained a higher degree

lokon al respekto, kaj tiam nin jam certe ne forpuŝos ilia nigra haŭto aŭ dikaj lipoj. Ĉiu el ni povas vidi en sia propra popolo multajn personojn, kies korpoj multe pli malplaĉas al ni, ol la korpo de ia alirasano; se iliaj korpoj estas por ni tro malagrablaj, ni eble ilin evitas; sed ĉu pro la formo de ilia korpo ni ilin malamas aŭ persekutas? Ne! Ne la malsameco de la korpaj formoj kreas la intergentan malamon.

Ĉu ĝin kreas la malsameco de la *mensoj*? Ne! La cerboj kaj la koroj de la homoj el ĉiuj gentoj estas laŭ sia sia naturo tute egalaj; kaj se ni tiel ofte vidas malsamecon de mensoj, tio estas ne propraĵo *genta*, sed propraĵo *individa*, aŭ dependas nur de la cirkonstancoj, en kiuj la individuo aŭ la tuta gento vivas. Se ni vidas grandegan diferencon inter la mensoj de ia interne-Afrika gento kaj la mensoj de ia Eŭropa popolo, la kaŭzo konsistas ne en la malsameco de la gentaj ecoj, sed en la malsameco de la civilizacio aŭ de la politikaj aranĝoj. Donu al la Afrikanoj sen premado kaj malamo altan homan civilizacion, kaj tiam iliaj mensoj neniom diferencos de niaj. Forprenu de ni nian tutan civilizacion, kaj tiam niaj mensoj neniom diferencos de la mensoj de Afrikanoj hommangantoj. Sekve ni havas ĉi tie ne diferencon de gentaj mensoj, sed diferencon de *klereco*, kiun ni en pli aŭ malpli granda mezuro povas vidi ankaŭ inter la diversaj klasoj aŭ diversaj historiaj periodoj de la *sama* gento.

Ke la diversaj mensoj ne prezentas ian apartenaĵon *gentan*, tion pruvas ne sole la fakto, ke egalmaniere edukitaj homoj el ĉiuj Eŭropaj gentoj havas tute egalajn mensojn, sed tion ankoraŭ pli bone pruvas la komparo ekzemple inter civilizita antikva Egiptujano, civilizita nuntempa Japano kaj civilizita Eŭropano: ili tri apartenas ne sole al malsamaj gentoj, sed eĉ al tute malsamaj rasoj kaj kontinentoj, kaj tamen—se ni apartigos la cirkonstancojn de tempo, loko kaj religio—ĉu la mensoj de tiuj Afrikano, Aziano kaj Eŭropano ne aperos al ni tute egalaj? Ĉu ekzemple la menso de tute alirasa japana scienculo ne estas la sama, kiel la menso de Eŭropa scienculo, malgraŭ ke ankoraŭ antaŭ 50 jaroj inter la Japanoj kaj Eŭropanoj ekzistis ŝajne kolosa malsameco?

Se unu homa grupo havas aŭ ŝajnas havi

of culture and given to the world a number of great men, this unconscious disdain and antipathy will be turned into respect, and we shall no longer feel the slightest aversion for the black skin and the thick lips of the negro.

Each one of us can find, within his own nation, plenty of people whose frames are less agreeable than those of men of other races. When that is the case, we may avoid them; but do we hate and persecute them because we do not like their physical characteristics? Certainly not. We must, therefore, say that it is not these physical differences which cause nations to hate each other.

Is the hatred due to differences in *mental endowment*? We cannot admit it. The brains and bodies of the members of all races are equal, according to the nature of each, and the variations in mental power which we observe are not characteristic of the nations, but peculiar to individuals, or depend upon the conditions in which the individuals or the entire people live. If we find an immense difference between the mind of some race in the interior of Africa and that of a European race, we must seek the cause, not in any difference of national qualities, but in the diversity of civilisation and political conditions. Give the Africans, without any mingling of rancour or oppression, a high and humane civilisation, and you will find that their mental level will not differ from ours. Abolish the whole of our civilisation, and our mind will sink to the level of that of an African cannibal.

It is not a difference of mentality in the race, but a difference of *instruction*; the same difference that we find, to a greater or less extent, between the various classes of one and the same race or the different periods of its history.

That the varying degrees of mental endowment do not constitute a national peculiarity is shown not only by the fact that the individual members of any European nation, with the same education, have the same mental level, but is still more clearly demonstrated by comparing, for example, the Egyptians of the ancient civilisation or the Japanese of modern times with the civilised inhabitants of Europe. The three belong not merely to different peoples, but to wholly different races and continents, yet if we leave out of account the conditions of time, place, and religion, do we not find just the same mentality in these Africans, Asiatics, and Europeans? Is not the mind of a Japanese scholar, though he is of an entirely different race, the same as the mind of a European scholar, though scarcely fifty years ago there seemed to be a vast difference between the Japanese and the Europeans?

If a certain group of human beings presents,

iom alian karakteron, ol alia grupo, tio venas ne de ia aparta genta menso, sed nur de apartaj cirkonstancoj, en kiuj la grupo vivas: grupo, edukita en sklaveco, ne povas havi tian kuraĝan kaj liberan teniĝon, kiel grupo, edukita en libereco; grupo, kiu ne havis la eblon ion lerni, ne povas havi tian larĝan spiritan horizonton, kiel grupo, kiu multe lernis; grupo, al kiu estas malpermesite havi aliajn laborenspezojn krom komerco, ne povas havi tian karakteron, kiel grupo, kiu ĉiam vivas kun la tero kaj naturo. Ŝanĝu la cirkonstancojn de la grupa vivo, kaj tiam—kion ni jam ofte vidis en la historio—morgaŭ la grupo A havos la karakteron de la grupo B kaj la grupo B la karakteron de la grupo A. Ne, ne ia malsameco de la naturaj mensoj kreas la gentojn kaj la intergentan malamon.

Cu ĝin kreas la malsameco de la *deveno*? Efektive, en la unua momento ŝajnas, ke tio estas la plej ĉefa kaŭzo de la intergenta malamo. Ni scias, ke ĉiu el ni amas "sian sangon," ke ĉiu el ni multe pli amas sian fraton aŭ samfamilianon, ol ĉiun "fremdulon." La interne altira kaj ekstere forpuŝa apartiĝado de la familioj prezentas jam prototipon de reciproka rilato inter gentoj kaj rasoj, kiuj pro supozo de deveno prezentas ja nenion alian, ol familiojn en pli vasta mezuro. Tamen, kvankam samgentanoj nomas sin "samsanguloj" kaj "fratoj," estas tre facile pruvi, ke la analogio inter familioj kaj gentoj kaj la graveco de la deveno por la intergentaj rilatoj estas nur *ŝajna*. Samfamilianoj scias, ke ilin naskis la samaj gepatroj aŭ la samaj geavoj; samgentanoj analogie kredas, ke antaŭ multe da centjaroj aŭ miljaroj ilin naskis la samaj pra-praavoj; sed tiu kredo estas nur *supozo*, kiu estas bazita ekskluzive nur sur la sameco de la lingvo kaj religio kaj kiu en la plimulto da okazoj estas tute malĝusta. Kaŭze de konstanta intermiksiĝado de la popoloj, neniu (krom kelkaj heredaj kastoj, kiel ekzemple la kastoj hindaj aŭ la hebreaĵ kohenoj kaj levidoj) en la nuna tempo povas scii, al kiu gento apartenis lia pra-praavo. Ne sole oni ne povas pruvi, ke ĉiu nuna loĝanto de la tero apartenas al la sama gento, al kiu apartenis liaj malproksimaj praavoj, sed kontraŭe: el tiuj personoj, kiuj *scias* sian devenon (krom la religie fermitaj kastoj), la plimulto scias tute precize, ke iliaj praavoj apartenis *ne* al tiu gento, al kiu ili mem nun apartenas. Kaj tamen ĉu iu povus

or seems to present, a different character from that of some other group, it is not due to some peculiarity of the national mind, but simply to the special conditions in which the group lives. A community brought up in slavery cannot have the courageous and free demeanour of a community that has been brought up in the enjoyment of liberty. A group that has had no opportunity of obtaining education cannot have the wide spiritual horizon that distinguishes a well-educated group. A group that is prevented from enjoying any other fruits of its labour than those which commerce affords it cannot have the same character as a group that lives in daily contact with the soil and with nature. Change the conditions of the life of the group, and, as we have often seen in history, Group A will to-morrow assume the character of Group B, and Group B will take on the features of Group A. No, it is certainly not innate differences in mental endowment that create races and inspire them with hatred for each other.

May it not be the difference of *origin*? At first sight, it is true, we seem to have here the chief cause of national hatreds. We know that each of us loves the men of his "own blood"—loves his brother, or any member of his family, better than a "stranger." The division of men into families, with the attraction toward each other and the aversion for non-members of the group to which it leads, is a prototype of the mutual relations of peoples and races, and when one seeks to explain the origin of the mutual hatred of peoples, one may say that these peoples are merely families in a larger development. Nevertheless, although the members of the same people may speak of themselves as "of the same blood," it is very easy to show that the analogy between families and nations and the influence of origin on international relations are only apparent. Members of the same family know they are descended from the same parents or grandparents; members of the same tribal group, analogously, believe themselves to have originated hundreds or thousands of years ago from the same ancestors; but that belief is a mere *supposition*, based exclusively on sameness of language and religion, and in the majority of cases quite incorrect. Owing to the constant intermingling of peoples, no one (except in the case of certain hereditary castes, for example among the Hindoo castes or the Hebrew Cohens and Levites) is nowadays able to know to what tribe his ancestors belonged. Not only is it impossible to prove that every inhabitant of the Globe at the present time belongs to the same tribe as his distant ancestors. On the contrary, out of those who *can* trace their origin (except in the case of isolated

diri, ke ekzemple la grandaj rusaj verkistoj Karamzin, Puŝkin aŭ Lermontov ne estis puraj, plej puraj rusoj, kvankam iliaj praavoj estis nerusoj?

Ĉiuj paroloj pri deveno kaj hereda sango estas nur frazoj kaj pretekstoj, por pravigi niajn sentojn, kiuj efektive havas tute alian bazon. Ni sentas gentan malamon kontraŭ tiu aŭ alia persono ne pro liaj supozataj praavoj, sed nur tial, ke li *mem* estas fakte fremda por ni per sia lingvo kaj sia religio. Se la gepatra kaj familia lingvo de iu estas la rusa kaj lia religio estas la rusa (grek-ortodoksa), tiam—kia ajn estus lia deveno, kie ajn li loĝus, kian ajn korpan eksterajon li havus—li mem kaj ĉiuj liaj ĉirkaŭantoj vidas en li Ruson. Se, kontraŭe, iu eĉ scias tute precize, ke liaj praavoj estis puraj Rusoj, sed li mem havas lingvon kaj religion ne rusajn, tiam nek li mem nek aliaj nomos lin Ruso. Kompreneble, se iu mem ne naskiĝis kun la lingvo kaj religio de tiu aŭ alia popolo, sed nur poste *akceptis* ilin, tiam liaj propraj gentaj sentoj kaj la rilatoj de aliaj personoj al li ofte ne povas subite per unu fojo ŝanĝiĝi; sed lia idaro jam plene kaj por ĉiam solviĝas en la dirita gento.

Estas kompreneble, ke ju pli malproksime (geografie kaj etnologie) staras la akceptintoj de fremda lingvo kaj religio, des pli malrapide estos la procedo de la solviĝado; sed la procedo nepre fariĝos, estos nur demando pri la tempo. Se ekzemple en la centra Afriko vivus ia popolo, kiu (ne de hieraŭ, sed jam de cent jaroj, ne en la instruitaj klasoj, sed en la tuta popolo) parolus la lingvon francan (ne kripligitan, sed tute puran) kaj havus tiun saman religion kaj morojn, kiel la plimulto de la metropolaj francoj,—ĉu tiam la francaj naciistoj-ŝovinistoj ne vidus en ili verajn francojn? Multe pli rapide iras la procedo ĉe pli granda geografia kaj etnologia proksimeco. Ekzemple prezentu al vi, ke hodiaŭ ĉiuj hungaroj forgesis por ĉiam la lingvon hungaran kaj komencis paroli nur la lingvon de la germanoj: ĉu en tia okazo post 30—40 jaroj ekzistus inter ambaŭ gentoj ia diferenco aŭ genta malamo? Certe ne, ĉar ili por ĉiam fariĝus unu gento. Prezentu al vi, ke hodiaŭ ĉiuj hebreoj decidis forĵeti por ĉiam la hebrean religion kaj akceptis la religiojn de la popoloj, kiuj ilin ĉirkaŭas; ĉu en tia okazo post 30—40 jaroj ekzistus ankoraŭ

religious castes), the majority are very well aware that their ancestors were *not* members of the particular tribe to which they themselves now belong. And yet, could anyone claim that the great Russian writers, Karamzin, Pouschkin, or Lermontoff, were not themselves pure, quite pure Russian, although their ancestors were non-Russians?

Speeches about origin and hereditary blood-relationship are mere phrases and pretexts advanced to justify our feelings, which in reality are based on something quite different. We feel a national animosity against this or that individual, not on account of his supposed ancestors, but only because he *himself*, as a matter of fact, by his language and his religion is for us a foreigner. If a person's parental and family language happens to be Russian, and his religion is also Russian (Greek-Orthodox), then—whatever be his origin, wherever he may happen to live, be his physical appearance what it may—to himself and all those around him a Russian he will be. If, on the other hand, although someone may know his ancestors to have been pure Russians, and yet he himself is not a Russian in language or religion, then neither by himself nor by others will he be looked upon as a Russian. Of course, if a person, not himself born into the language or religion of this or that people, afterwards adopts them, in that case his own tribal feelings and the relations of other persons towards himself cannot, it may often happen, be changed all at once; but his descendants will become merged fully and for ever in the tribal group of his adoption.

Naturally, the farther off (geographically and ethnologically) one who has adopted a foreign language or religion may be, the slower will be the process of merging. The merging will, however, some day take place. It is merely a matter of time. If, for example, there lived in Central Africa a people who (not merely since yesterday, but for hundreds of years back, not merely among the educated classes, but throughout the whole people) spoke the French language (not mutilated, but in quite a pure form), and who had the same religion and customs as the majority of dwellers in the great French cities, would not the nationalist chauvinists in France in that case consider them to be really French? And the process is much more rapid where there is a greater geographical and ethnological proximity. Imagine, for instance, that all Hungarians were to-day to forget for ever the Hungarian language and begin to speak nothing but German. Would there in that case exist between those two nations thirty or forty years hence the slightest difference or national animosity?

ia diferenco inter hebreoj kaj ne-hebreoj, ia "hebrea problemo," ia antisemitismo aŭ filosemitismo? Certe ne, ĉar per la ŝanĝo de la religio la tuta tiel nomata "hebrea raso" por ĉiam malaperus. Sekve ne la malsameco de la deveno, kiu estas nur preteksto, sed ne kaŭzo, kreas la gentojn kaj la intergentan malamon.

* *

Kio do estas la vera kaŭzo de la intergenta diseco kaj malamo? El ĉio, kion mi supre montris, oni povas jam vidi, ke, malgraŭ ĉiaj kvazaŭ-sciencaj teorioj pri rasaj apartaĵoj, klimatoj, hereda sango, k.t.p., la veraj muroj inter la gentoj, la vera kaŭzo de ĉia intergenta malamo estas nur la malsameco de la lingvoj kaj religioj. Precipe la lingvo havas tian grandegan kaj preskaŭ ekskluzivan rolon en la diferencado de la gentoj, ke en kelkaj lingvoj la vortoj "lingvo" kaj "gento" estas plenaj sinonimoj. Sed du homoj parolas la saman lingvon, sen reciproka humiligo, kun egalaj rajtoj pri tiu lingvo, kaj dank' al ĝi ili ne sole reciproke sin komprenas, sed havas la saman literaturon (buŝanaŭ skriban), la saman ekukon, la samajn idealojn, la saman homan dignon kaj rajtojn; se ili krom tio havas la saman "Dion," la samajn festojn, la samajn morojn, la samajn tradiciojn, la saman vivaranĝon: tiam ili sentas sin tute frataj unu rilate al la alia, tiam ili sentas, ke ili apartenas al unu gento. Se du homoj reciproke sin ne komprenas, se ĉiu el ili krom tio havas tute aliajn morojn kaj vivaranĝojn, tiam ili rigardas sin kiel fremdulojn, kiel mutulojn, barbarojn, instinkte evitas sin reciproke kaj reciproke al si malkonfidas, kiel oni instinkte malkonfidus al ĉio, kio kaŝiĝas por ni en mallumo.

Estas vere, ke multaj el ni povas interkompreniĝi kun aligentanoj, kaj tio estas la kaŭzo, ke en la plej kleraj klasoj la intergentaj muroj estas malpli dikaj; estas vero, ke multaj el ni konas kaj juste taksas la esencon de fremdaj religioj, kaj tio estas la kaŭzo, ke homoj vere pensantaj neniam malamas aligentanon pro la alieco de lia religio; sed por ke reciproka sinkomprenado efektive interligu du homojn, estas necese, ke pri la parolata lingvo ambaŭ sentu sin *egalrajtaj*; por ke la religio ne prezentu muron inter du homoj, estas necese, ke

Certainly not, for they would have become once and for all one single nation. Imagine again that all Hebrews were now to resolve to cast aside for ever the Hebrew religion and accept the religions of the nations in whose midst they live; would there in that case exist thirty or forty years hence any difference between Hebrews and non-Hebrews, any "Hebrew problem," any such thing as antisemitism or philosemitism? Certainly not, for in that changing of the religion the whole of the so-called "Hebrew race" would for ever have disappeared. It is not the difference of origin that creates peoples and provokes their mutual animosity. That is a mere pretext, not a real cause.

What, then, is the true cause of the dissensions and hatreds which inflame peoples against each other? From what I have already said you will begin to see that, in spite of all the pseudo-scientific theories which are based on differences of race or climate, community of blood, etc., the walls that really separate peoples, the true cause of all their mutual hatreds, must be sought merely in diversities of language and religion.

Language, especially, is a preponderant, if not the sole, element in the composition of the difference between peoples. This is so true that in some languages the words "tongue" and "people" are synonyms. If two men speak the same language, assuming that one does not use it for the purpose of humiliating the other, but that they use it with equal right; if, in virtue of their common tongue, they not only understand each other, but have the same literature (oral or written), the same education, the same ideal, the same sentiment of human dignity, and the same rights; if, in addition, they have the same "God," the same festivals, the same morality, the same traditions, and the same customs, they feel that they are brothers, that they belong to the same people. If two men do not understand each other, they regard each other as foreigners, if not as mutes or barbarians, and instinctively avoid and distrust each other; just as we instinctively distrust whatever seems to us to hide in the darkness.

It is true that many of us can understand the speech of foreigners. That is the reason why we find the walls which divide peoples thinner in the educated classes. It is true that many of us recognise, and appreciate at their true value, the essence of foreign religions. That is why right-thinking men never entertain an animosity toward foreigners and their different religion. But if the good understanding of two men is really to unite them, it is necessary for them to feel that they have an *equal right* to the language that they speak. If religion is not

ili ambaŭ ne sole estu reciproke toleremaj en principoj de interna *kredo*, kiu ĉe inteligentaj homoj estas afero individua kaj ne dependas de la gento, sed ke ankaŭ diversaj *eksteraj* religiaj vivaranĝoj ilin ne disigu.

*
* *

Ĉio supre dirita alkondukas nin al la sekanta konkludo *principa*: *La intergenta diseco kaj malamo plene malaperos en la homaro nur tiam, kiam la tuta homaro havos unu lingvon kaj unu religion*; ĉar tiam la tuta homaro en efektiveco prezentos nur unu genton. Daŭros tiam en la homaro tiuj diversaj malpacoj, kiuj regas interne de ĉiu lando kaj gento, kiel ekzemple malpacoj politikaj, partiaj, ekonomiaj, klasaj, k.t.p.; sed la plej terura el ĉiuj malpacoj, la malamo *intergenta*, tute malaperos.

Principe ĉiu amanto de la homaro sekve devas celi al tio, ke la tuta homaro havu unu lingvon kaj unu religion. Sed ĉu *praktike* tio estas necesa? Ne! Malfeliĉiga por la homaro estas ne la *ekzistado* de la gentoj, sed ilia ĝis nun tute neevitebla reciproka *altrudiĝado*. Ĉiufoje, kiam mi volas interrilati kun aligentano, estas nepre necese, ke aŭ mi altrudu al li mian lingvon kaj morojn, aŭ li altrudu al mi siajn. Kiam malaperos tiu bedaŭrinda *neceseco de altrudado*, tiam malaperos la intergenta malamo. Tute same, kiel por interna paco en ia lando ne estas necese, ke la familioj kun siaj familiaj moroj kaj tradicioj malaperu, sed estas nur necese, ke ili ne bezonu altrudi siajn familiajn apartaĵojn al aliaj familioj kaj ke por ĉiuj *eksterfamiliaj* aferoj ekzistu leĝoj kaj moroj neŭtrale-landaj, tiel same por la paco de la homaro ne estas necese, ke la gentoj nepre malaperu, sed estas nur necese, ke ili trovu tian "modus vivendi," kiu permesus al ili forigi siajn eksterajn pikilojn kaj ne altrudi al si reciproke siajn gentajn apartaĵojn. Estas necese, ke la homaro aranĝu sian vivon tiamaniere, ke: *konservante sian gentan lingvon kaj gentan religion en la interna vivo de sia lingva aŭ religia grupo, la homoj por ĉiuj rilatoj intergentaj uzu lingvon neŭtrale-homan kaj vivu laŭ etiko, moroj kaj vivaranĝoj neŭtrale-homaj*.

*
* *

to raise a wall between two men, it is necessary not only that they be tolerant in regard to the principles of their intimate belief—a belief which for intelligent men, is an individual matter, and does not depend on nationality—but that they be not separated from each other by any difference in external religious ceremonies.

All that I have said justifies us in formulating this principle: *The diversity of peoples and the hatred of each other which they betray will not wholly disappear from the face of the earth until humanity has but one language and one religion*. Then in truth will the whole of humanity form one single people. Then there may indeed still be the various kinds of discord which are now found within the confines of every country and every people, such as political and economic discords, or those of conflicting parties or classes, and so on, but the most formidable of all discords, the mutual hatred of peoples, will have entirely disappeared.

As a matter of *principle*, therefore, every friend of humanity should seek to bring about this supreme unity of language and religion. But is this absolutely necessary in practice? It is assuredly not. What we have to deplore is, not the *existence* of peoples, but that ambition to dominate each other for which we have not yet found a remedy.

Whenever we seek to enter into relations with a man belonging to another nation, we find it necessary, at the present time, either to impose our language and our customs on him or to suffer that his be imposed on us. When this deplorable itching for domination has disappeared, the mutual hatred of peoples will be extinguished. To establish peace within a country it is not necessary that all its families be dissolved with their peculiar habits and their domestic traditions. It is necessary only that they be not compelled to impose their special habits on other families, and that there shall be laws and customs set up on neutral territory to regulate all issues that *reach beyond the family*. So, to ensure peace for the whole human race, it is not necessary that the distinctive peoples shall disappear. We need only find such a *modus vivendi* as will enable them to extinguish their unfortunate external animosities and to avoid imposing their national peculiarities upon each other.

It is necessary that humanity so order its life that *while preserving their national language and religion in the internal life of their linguistic or religious groups, men shall, in their relations with other peoples, use a language that is neutral to all men, and live according to the rules of a moral code which dictates actions and customs that are similarly neutral*.

How this end is to be obtained in regard to

Kiamaniere oni povas tion atingi pri aferoj

religiaj, pri tio mi nun ne parolos, ĉar : (1) tio ne estas la temo de mia memuaro kaj postulas priparolon tute specialan kaj vastan ; (2) ĉar la religio ne estas io *nature* genta, sed dependas de la volo de la homoj kaj prezentas parton de la homa civilizacio, tial la religia unuiĝo de la popoloj jam de longe komenciĝis per si mem, kaj ĝin malhelpas nur cirkonstancoj tute *flankaj*, kiuj baldaŭ pasos : kiam unuflanke en ĉiuj landoj malaperos la privilegiiteco de tiu aŭ alia religio kaj sekve ĉiu povos ŝanĝi sian denaskiĝan religion sen perfido kontraŭ siaj suferantaj samgentanoj, kaj kiam duaflanke ekzistos religio, kies dogmojn ĉiu homo povos akcepti sen malhonesteco kontraŭ sia konscienco, tiam tre rapide la tuta homaro aranĝos sian religion vivon en egala maniero.

Cetere la unuiĝo religia estas forte ligita kun la unuiĝo lingva. Estas afero tute senduba, ke ju pli la homoj komuniĝados sur neŭtrale-lingva fundamento, ju pli per tiu egalrajta kaj sengenta lingvo ilia literaturo, ideoj kaj idealoj unuiĝos, des pli rapide ili ankaŭ en rilato religia interasimiliĝos. La tuta problemo de la unuiĝo de la homaro kaj de la malapero de ingenta malamo koncentriĝas sekve en *unu* afero, en *unu sola* afero ; kaj tiun ĉi aferon mi plej insiste rekomendas al via atento, vi, kiuj kunvenis, por pripensi la problemon de amikeco kaj justeco inter la gentoj kaj la rasoj. Tiu afero estas : *por ĉiuj rilatoj intergentaj oni devas uzi lingvon neŭtralan, por ĉiu facile akireblan, al ĉiu egalrajte apartenantan*. Al ĉiu, kiu ne volas paroli kun ni en *nia* lingvo, ni parolu en lingvo *neŭtrala*, kaj tiam malaperos la ĉefa kaŭzo de intergenta malamo kaj humiligo ; ĉiu gento, kiu ne volas humiligite akcepti kulturon en lingvo de siaj malamikoj aŭ de fieraj najbaroj, havu la eblon akcepti ĝin en nehumiliga lingvo neŭtrale-homa,—kaj tiam baldaŭ ne ekzistos plu gentoj senkulturaj.

* *

Ĉu tia neŭtrala lingvo *povas* ekzisti? Jes, ĉar ĝi jam de longe *ekzistas*, bonege funkcias, havas grandegan multon da uzantoj kaj riĉan, potence kreskantan literaturon. Tiu lingvo, kiu havas neniun materialan aŭ moralan mastron, sed estas plene libera kaj egalrajta apartenaĵo de ĉiuj siaj uzantoj kaj postulas de

religion I shall not attempt to show here, because :—

1. It is not the subject of this paper, and would compel me to enter upon long and special preliminary observations.

2. Religion is not *essentially* a national question, but depends on the will of man, and represents a part of human civilisation. The religious union of peoples began spontaneously long ago in some measure, and the completion of the work is only prevented by quite incidental and temporary circumstances. When, on the one hand, the privileged position of any particular religion has been abandoned in any country, and, as a result of this, the individual may change the religion of his birth without betraying his unfortunate co-religionists, and when, on the other hand, a religion has been found, the dogmas of which every man may adopt without doing violence to his conscience, the whole human race will very speedily regulate its religious life in the same way.

Moreover, the union of religions is closely connected with the union of languages. There is not the least doubt that the more men come to understand each other through using a common language, and, in virtue of this common language, enjoy the same rights in all countries, their literature, their ideas, and their ideal will rapidly approach each other, and their religious views will resemble each other.

Hence the whole problem of the union of humanity and the extinction of the mutual animosity of peoples centres upon *one single conclusion*, and I most earnestly commend this conclusion to the attention of you who have met to study the problem of establishing friendship and justice between the various peoples and races of the earth. The conclusion is : *In all our international communications we ought to use a neutral language, one that is easily acquired by all, and used with equal right by all*.

Let us speak in this *neutral* language to any man who does not care to speak to us in *our own* language, and the chief cause of national hatreds, and every occasion for humiliating certain peoples, will disappear. Let every people that does not wish to undergo the humiliation of cultivating the language of its enemies, or of its proud neighbours, have the opportunity of learning a language that is neutral and humiliates nobody, and there will soon be no such thing as a people without literary culture.

Can we have a *neutral* language of this character? Certainly we can. It already exists, and has existed for some time. It serves its purpose to perfection, has already a considerable number of adherents, and possesses a rich and rapidly increasing literature. This language, which has no master, either

ili nur, ke apartaj ambiciaj personoj ne rompu kaj ne ŝanĝu ĝin sen komuna interkonsento, — tiu lingvo ne sole ekzistas kaj bonege funkcias, sed ĝi ankaŭ jam nun perfekte plenumas tiun rolon, pri kiu mi supre parolis, t.e. la rolon de interhoma fratiganto kaj de foriganto de ĉiuj muroj kaj malamo inter la gentoj. Kiu volas konvinkiĝi pri tio, kiel bonege tiu lingvo povas esti uzata egale de ĉiuj rasoj; kiu volas konvinkiĝi pri tio, kian grandegan gentunuigan forton posedas tiu neŭtrala, al ĉiuj egale apartenanta lingvo; tiu ne agu kiel tiuj scienculoj, kiuj post kelkara bonega funkciado de fervojo verkis grandajn traktatojn pri neebleco de fervojo; li ne diskutu teorie, ne babilu pseŭdosciencajn frazojn pri rasaj apartaĵoj, sed li vizitu unu el la ĉiujaraj universalaj kongresoj de esperantistoj; li vidos tie la perfektan harmonion inter la gentoj; li vidos per siaj propraj okuloj kaj aŭdos per siaj propraj oreloj, kiel la interrilatado sur neŭtrala, neniun humili-ganta fundamento absolute forigas kaj forgesigas ĉiujn barojn kaj fremdecon inter la gentoj, — kaj tiam li komprenos, kion la homaro bezonas, por atingi fine pacon inter la gentoj.

Tion, kion la homaro bezonas, ni ne devas nun plie deziri, ni ne devas kun granda mal-facileco kaj duba rezultato provi ĝian kreadon — ĉar ĝi jam ekzistas, kiel senduba, plene palpebla fakto. Ni devas nur *subteni* ĝin.

Neniaj kompromisaj paliativoj, neniam sagacaj politikaj kontraktoj donos pacon al la homaro. Sed ju pli la esperantismo fortiĝos en la mondo, ju pli ofte la homoj el diversaj gentoj kunvenados kaj interrilatados sur neŭtrala fundamento, des pli ili kutimos sin kompreni kaj ami, des pli ili sentos, ke ili ĉiuj havas egalajn korojn, egalajn mensojn, egalajn idealojn, egalajn suferojn kaj dolorojn, ke ĉia intergenta malamo estas nur restaĵo el la tempoj barbaraj. El tiu neŭtrala fundamento, kaj *nur* el tiu fundamento, iom post iom elkreskos tiu estonta unuigita kaj pure homa homaro, pri kiu revis la profetoj de ĉiuj gentoj kaj tempoj.

Se vi, membroj de la Kongreso de Rasoj, volas, ke viaj laboroj donu realajn fruktojn, vi scios, kion vi devas fari.

L. L. ZAMENHOF.

materially or morally, which is wholly free and the equal possession of all who use it, which requires of them only that they do not destroy it out of personal ambition and do not alter it without general consent, not only exists and is used, but already fills, with entire satisfaction, the part which I have suggested—the part of a language that shall serve as a fraternal link of the members of the human family, and destroy the walls and the animosities which separate them.

Those who wish to discover how this language may be uniformly employed by all peoples, and what a great unifying force there is in this neutral language, which belongs equally to all, will do well not to act like those men of science, who, even after railways had been working admirably for a number of years, were still publishing large treatises to prove that they were impossible. Let them not discuss the subject from a theoretical point of view, and be content to express themselves in pseudo-scientific phrases on the peculiarities of national languages, but let them attend one of the universal annual Congresses of the Esperantists.

They will behold a perfect harmony between different peoples. They will see with their own eyes, and hear with their own ears, how, when relations are established on a basis of neutrality which humiliates nobody, all the barriers and feelings of aversion that would separate peoples are banished and wholly forgotten. They will then understand what it is that humanity needs in order to establish a definitive peace among the peoples of the earth.

What mankind requires is not something to which we still look forward, not something that we must endeavour to create with great difficulty and exertion, for it is already a solid and accomplished fact, and admits of no doubt of its reality. All that we have to do is to *support it*. It is not compromises, which are merely palliatives, nor even the most enlightened political agreements, that will bring peace to humanity. But as Esperantism makes progress in the world, the men of different peoples will meet more frequently and converse in a neutral speech; they will come to understand and to like each other better; they will feel more deeply that they are of one heart, one mind, and one ideal, and have the same sufferings and sorrows. They will realise that all this mutual hatred of peoples is only a relic of barbaric times. On this neutral base, the one fundamental base, will be established the harmonious and purely “human” humanity of the future, of which the prophets of all lands and all ages have dreamed.

If you, members of this Congress of Races, wish your labours to be fruitful of real results, you will know what you have to do.

Libraro kaj Gazetaro.

Du Rakontoj, de A. Ĉeĥov; tradukis B. Kotzin. Sur diversajn homojn la propra suferado agas malsame: unujn ĝi faras tiel kompataj, ke por ili tute ne estas amuzo legi pri la malfeliĉoj de fikciaj personoj. Aliajn, kontraŭe, ĝi malmoligas, kaj al tiuj ĉi la diritaj rakontoj povas alporti multe da plezuro, ĉar ili fidele rakontas, en bona Esperanta stilo, homajn suferojn, kiuj finiĝas en ambaŭ okazoj per la freneziĝo de la malfeliĉulo. Jen franda regalo. —A.E.W.

Sableroj, de Marie Hankel. —Sub tiu nomo nia konata samideano modeste dediĉas sian laboron, kiel kotizaĵon al la eterna konstruaĵo de nia homa kulturo. Bele presita verko ĝi estas kaj tre imitinda estas ĝia preskaŭ tuta manko de preeraroj. La sableroj konsistas el poemetoj kaj prozaj pecoj kaj elspiras la parfumon de dolĉaj rememoroj pri pasintaj kongresoj, de lojaleco al nia komuna afero kaj de sentima konfido al ĝia estonteco. Se en tia bela ĝardeno estas permesate elekti unu floretan por aparta admiro, mi konfesas, ke tuŝas min la aludo pri Sankta Kristofero kiel prototipo de la Esperantistoj, kiuj prenis sur sin ŝarĝon ŝajne malpezan sed poste ĉiam pligrandigantan. Niaj fortoj kreskadu egalpaŝe kun niaj devoj. —A.E.W.

Konsilaro por la farado de sciencaj kaj teknikaj vortoj. —La *Scienca kaj Teknika Komisiono* de la Internacia Scienca Asocio Esperantista faras sub tiu nomo raporton per sia direktoro, S-ro Rollet de l' Isle. Kiel la nomo montras, tiu ĉi raporto celas doni konsilojn, pliĝuste ol starigi regulojn, por tiuj, kiuj okupas sin pri vortofarado en sciencaj kaj teknikaj fakoj. Tamen ne sole por tiuj ĝi estas aparte leginda, sed ankaŭ por ĉiu, kiu sentas ĝeneralan intereson pri la disvolviĝo de la diversfakaj energioj de Esperantistoj; kaj egale por ĉiu homo, ĉu Esperantisto aŭ ne, kiu amas sisteman kaj lertan traktadon de malfacila demando. Estus neeble resumi en malmulte da vortoj la tutan raporton, ĉar ĝi estas tiel dense pakita per pensobjektoj, ke oni apenaŭ povus montri la enhavon, ne donante la tutan tekston. En multaj lokoj oni sentas, ke la intenco de la verkinto estus pli facile kaptebla, se li estus pli malavara kun klarigaj ekzemploj. Tamen oni levigas post la tralegado kun kontentiga impresio, ke niaj scienculoj almenaŭ ne celas nek tendencas malbonigi nian komunan lingvon per strangaĵoj, kiuj ne agordiĝus kun ĝi. Ili ne proponas produkti vortojn dufutajn per blinda aplikado de recepto kaj pesilo; tute ne, ĉar ili gvidas sin, kiel ordinara homoj, per la diktoj de la komuna saĝeco. Persone, mi trovas kelkajn detalojn, kiujn mi forte malaprobas, sed ili estas kvazaŭ gutoj en sitelo da bona akvo. La Raporto aperis unue en *Internacia Scienca Revuo* (Nov., 1910—Feb., 1911), sed ĝi estas aparte eldonata ĉe S-ro Thalwitzer, Kötchenbroda, Dresden, en broŝuro ankaŭ ricevebla ĉe la B.E.A. (Prezo 0.75 Sm.). —A.E.W.

Spirita juvelaro: preĝolibro katolika, el Nederlanda lingvo de P. P. Pastro tradukita. Kiel ajn recenzi preĝolibron! Senespere mi ekmalfermi la libreton, timante mi ne scias kion. Sed baldaŭ naskiĝis intereso. Mi konvinkiĝis, ke la tradukinto estas lerta Esperantisto. Plue, li havas bonan oreton. La preĝoj estas simplaj sed belsonaj kaj ne malofte majestaj. Mi serĉis erarojn. Ne multaj sin trovas. Tamen la jenan 'juvelon' mi elfosis el la 'juvelaro': 'For de mi puŝu dum la nokto ĉiujn rusaĵojn kaj tentojn,' k.c., k.c., p. 23a. S-ro Redaktoro, en la nomo de l' katolikoj mi petas senkulpigon de niaj karaj samideanoj en Rusujo! Fine, pri la presaĵo. Ho, se nur ĉiuj Esperantaj libroj estus tiel bone, ronde, nigre presitaj kaj sur egale bona papero! Al la tradukinto kaj presinto mi ĝoje levas la ĉapelon. —R.B.P.

10-spesmila Biblioteko Esperantista (Noj. 1, 2 & 3). —Tiu ĉi nova serio de libretoj estas bonege presita kaj redaktita. La unua numero enhavas la paroladon de

D-ro Zamenhof en Washington. La dua volumeto (*Propraj nomoj en Esperanto*, de Profesoro P. Christaller) tre interese traktas la problemon de la Esperantigo de propraj nomoj, kaj donas kelkajn fundamentajn principojn por helpi al la solvo de la demando. La tria (*Libro de Kantoj*, el Henrich Heine) enhavas kelkajn belajn poemojn. La serio povas esti tre utila al grupoj, kaj ni varme rekomendas ĝin. —P.J.C.

Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organizaĵoj de Esperanto, por Esperantaj Ekzamenoj, de R. de Ladevèze, eldonita ĉe Friedrich Ader, Esperanto-Verlag, Dresden-a. Prezo 0.500 Sm. —Malofte ni havas la okazon prezenti al niaj legantoj libron el Esperantistaj vidpunktoj tiel efektive utilan, kiel la nomita. De la komenco ĝis la fino ŝajne inspiris kaj gvidis la verkinton unu deziro: prezenti al la leganto en kiel eble plej klara kaj konciza formo, la esencajn faktojn de la Esperantista movado. Kaj bonege li sukcesis, ĉar efektive en kelkdeko da paĝoj, prosperas al li trakti per trafaj demandoj kaj respondoj la jenajn ĉefajn fakojn de nia afero: —I. Historio de l' ideo pri internacia lingvo, (a) Deveno, (b) Volapük. —II. Esperanto. Historio de la lingvo: Unua, dua kaj tria periodoj. —III. Lingvaj Organizaĵoj. —IV. Nelingvaj Organizaĵoj. —V. Gazetaro. —VI. Literaturo. —VII. Nuna stato de l' movado. Interalie la aŭtoro respondas jenajn demandojn: Kial Volapük ne sukcesis? Sur kiuj principoj Esperanto estas bazita? Ĉu povas esti ĉefuloj en Esperanto? Kio estas Kongreso? Ĉu kongresoj rajtas fari decidojn? Kio estas la Lingva Komitato? Ĝia rolo? Kio estas la Centra Oficejo? Ĝia rolo kaj vivrimedoj? Ĉu la esperantistaro havas reprezentantojn? Ĉu la C.O. ludas tiun rolon? Kio estas U.E.A.? Ĝiaj utiloj? Ĝiaj rilatoj al la naciaj asocioj? Kion vi scias pri la laste aperintaj sistemoj de L.I. kaj precipe pri la reforma novado? Kio estas Ido? Kio estas la interna ideo de l' Esperantismo? Bona trajto de lia laboro estas, ke la plej multajn el tiuj demandoj li respondas per citaĵoj el la paroloj kaj leteroj de D-ro Zamenhof mem. Ni do povas rekomendi plej varme tiun trafan resumon kiel tuj aĉetindan "kateĥismo" ne nur al la fervora propagandisto, sed ankaŭ al ĉiu samideano, kiu volas vere partopreni en la Esperantista vivo. Estus ja bone, se ĉiu kongresano zorge trastudus ĝin ĝis la Sepa en Antverpeno! La tuta kongreso certe gajnus per la pli klara vido, kiun la libreto nepre helpus akiri pri la gravaj diskutoj tie okazontaj. Por superaj kursoj en niaj Esperantistaj grupoj ĝi liveros abundan fonton da temoj por konversacio kaj diskutado. La libro estas eldonita kaj bonege presita de la konata Dresdena Esperantista firmo, Friedrich Ader. —W.M.

La Revuo (Julio). —La daŭrigo de la traduko el "Elir" (Exodus), farita de nia majstro, enhavas ok ĉapitrojn, xxvii.—xxxiv.; el ĝiaj multaj interesaj esprimoj, ni citas la jenajn, komparante ilin kun la angla traduko: tegu ĝin per *kupro*—ĉiujn ĝiajn vazojn faru el *kupro* (overlay it with brass, all the vessels thereof thou shalt make of brass)—metu ĝin sub la *kornikon* de la altaro, malsupren (thou shalt put it under the compass of the altar beneath). —Jen estas la vestoj, kiujn ili devas fari: *surbrustaĵo* (cf. *hoŝeno*, ĉap. xxv., 7), efodo, tuniko, *hitono* (angle, *chiton*, robe, grek., *χιτων*), teksita, *cidaro* (angle, *cidaris*, mitre, turban, cap of state, cf. *mitrojn*, "bonnets," en v. 40) kaj zono—*alfortikigu* la plektitajn ĉenetojn al la *kadretoj* (*fasten* the wreathen chains to the *ouches*)—juĝan surbrustaĵon, artiste laboritan (breastplate of judgment with cunning work)—*manstreĉo* estu ĝia *longo* (a span shall be the length thereof)—enmetu en ĝin *enmetaĵon* el ŝtonoj en kvar vicoj (set in its settings of stones, even four rows of stones)—*hiacinto* (jacinth, species of emerald), *jaspiso*, (jasper), *ligurio* (ligure), *krizolito* (chrysolite)—kaj metu sur la juĝan surbrustaĵon la *signojn de lumo* kaj la *signojn de justeco* (and thou shalt put on the breastplate

of judgment *the Urim and the Thummim*)—kaj sanktoleu ilin kaj *plenigu iliajn manojn* kaj sanktigu ilin (thou shalt anoint them and consecrate them [*margin*, fill the hand of] and sanctify them)—*konsekru la manon* de Aaron kaj la manojn de liaj filoj (thou shalt consecrate Aaron and his sons, *ĉap. xxix.*, 9)—*prenu iom el la sango de la bovido* (thou shalt take of the blood of the bullock)—*virŝafo de konsekrado* (ram of consecration)—*unu panbulton da pano...*kaj unu *flanon* el la *korbo kun macoj*, one loaf of bread (one loaf of bread...and one wafer out of the basket of the unleavened bread)—*levu ĝin kiel levaĵon* (wave them as a wave-offering)—tio estu por Aaron kaj por liaj filoj *porĉiama destinitaĵo* de la Izraelidoj (it shall be for A. and his sons as a *due for ever* from the children of Israel)—*ĉar ĝi estis alportaĵo* (heave-offering) kaj ili tion manĝu, *ĉar per tio ili puriĝis*, por ke iliaj manoj estu *konsekrataj* kaj por ke ili estu *sanktigataj* (and they shall eat those things wherewith *atouement* was made to consecrate and sanctify them)—*propekan bovidon* oferu ĉiutage por *senpekigo* (every day thou shalt offer the bullock of sin-offering for atonement)—*kvaron-hino* da pistita olivoleo (fourth part of a *hin* of beaten oil)—por *incensado de timiano* (to burn incense [of frankincense] upon)—du orajn ringojn faru el ĝi sub ĝia krono, sub ĝiaj du *lateroj*; sur du *flankoj* faru ilin (two golden rings shalt thou make for it under the crown thereof, upon the two *ribs* thereof, upon the two *sides* of it shalt thou make them)—kiam li ordigos la lucernojn (when he dresseth the lamp)—kaj *ĉiopardonan oferon* Aaron alportos sur ĝiaj kornoj unu fojon en jaro (and A. shall make atonement upon the horns of it once in the year)—*siklo* enhavas dudek *gerojn* (the shekel is 20 *gerahs*)—*aromaĵojn*, balsamon kaj *stakton* kaj *galbanon* bonodoraj (?n) kaj puran *timionon* (sweet spices, *stacte* (*marg.* opobalsamum) and *onycha* (?) and *galbanum*; sweet spices with pure frankincense).—Por pripensi ideojn, por labori *el oro kaj el arĝento kaj el kupro* (to devise cunning works, to work *in gold and in silver and in brass*).—Ni ne scias, kio *fariĝis kun li* (We do not know what is *become of him*)—*ĝi estas popolo malmolnuka* (it is a *stiff-necked* people).—Por kio la Egiptoj diru (Wherefore should the Egyptians speak, saying)—*fordecidu la malbonon kontraŭ Via popolo* (*repent of this evil against Thy people*)—*disfrakasis ĝis pulvoreco* kaj disŝutis sur akvo (ground it to powder and strewed it on the water).—Moseo vidis, ke la popolo estas *sendisciplina*, *ĉar Aaron sendisciplinigis ĝin* *ĝis honto antaŭ la malamikaj* (M. saw that the people were broken loose, for A. had let them loose for a derision among their enemies (*Rev. Vers.*))—eble mi *akiro pardonon por via peko* (peradventure I shall make atonement for your sin).—Mi *rememorigos* sur ili ilian pekon (I will visit their sin upon them).—Kiam Moseo eliradis al la tabernaklo, la tuta popole leviĝadis kaj ĉiu stariĝadis ĉe la pordo de sia tendo kaj rigardadis post Moseo, *ĝis li eniris en la tabernaklon* (When M. used to go out unto the tent, all the people would rise up and would stand every man at his tent door and would look after M., until he was gone into the tent; see also following verses)—Moseo kliniĝis (al, *vorto forlasita*) la tero kaj faris adoron (M. bowed his head to the earth and worshipped)—li skribis sur la tabeloj la vortojn de la interligo, la dek *dirojn* (he wrote upon the tables the words of the covenant, the ten *commandments*).

Aliaj artikoloj en ĉi tiu numero estas: “*Ŝi ne venis*,” bela versaĵo de C. Aymonier; “*La Afabla Poŝtkarto*,” de Vicente Inglada; Rona, la Lun-knabino, Mauria legendo, tradukita el angla lingvo de J. Arnold Hodges; “*Aventuroj de Rusa Kampano en Germanujo*,” amuza monologo de Fez; “*Skriboj de la Frenezulo*” de N. V. Gogol, tradukita de N. Z. Oejmak.—E.A.M.

Aliaj Verkoj Ricevitaj.—Augsburg (*Bavarujo*), *gvidlibro*; por ricevi ekzempleron de tiu interesa libreto, sendu du internaciajn respondkuponon al Esperanto-Oficejo, Augsburg, Pferseerstrato 17 (S-ro W. Beideck).—Esper-

antista Gvidlibro en Rouen, eldonita de “*La Normanda Stelo*,” 41, rue de la Vicomte, Rouen, prezo: 0.25 Sm.—*Southport*, oficiala *gvidlibro* de la Urbkonsilantaro kaj Esp. Grupo.—Lübeck, *gvidlibretoj tra la Libera kaj Hanso-urbo kaj ĝia proksima ĉirkaŭaĵo*, prezo: Sm. 0.200, ĉe Unuiĝo por Fremduloj, Am Markt 15, Lübeck.—*Ravenna*, *Gvidlibro de la urbo*, donaco al la Membroj de la 4a internacia kongreso de Filozofio de la Komunumo de Ravenna, de la internacia Scienca Asocio Vallescura 11, Bologna, verkita de D-ro A. Tellini.—*Fundamentaj Principoj de la Vortaro Esperanta* (el Plena Vortaro Esp. Esp.), verkita de Rektoro E. Boirac, prezo: 6 pencoj, ĉe B.E.A.—*La Gildhala Propaca Kunveno en Londono*, paroloj de la Lord Mayor de Londono, S-roj Asquith, Balfour kaj aliaj, tradukitaj en Esperanto de S-ro W. Bailey el Manĉestro kaj redaktita de S-ro Harrison Hill, prezo: 1½d., ĉe B.E.A.—*Internacia Higiena Ekspozicio, en Dresden, Mayo—Okt., 1911*; ilustrita 24-paĝa *gvidlibro* al tiu grava ekspozicio; oni petas, por montri la disvastigon de nia lingvo, ke ĉiu samideano sendu unu respondkuponon por ekzemplero al D-ro A. Schramm, Dresden 20.—*Internacia Muzeo*, Noto kaj resuma Katalogo pri la Internacia Muzeo de lingvo Esperanto organizita de la Esperantista Centra Oficejo; dissendita kiel aldono al No. 34 de *Oficiala Gazeto*.

Preseraroj.—B.E., de Julio, p. 124, 1, 30: “sian okulon heligis jam la ardo l’ akiro”; anst. “sian” legu “ŝian.” Sama numero, p. 125, 1, 16: “tute sen mia sen la helpo”; forigu “sen la.”

Respondo al la Raporto de Generalo Sebert pri la financa funkciado de la Esperantista Centra Oficejo.—Ni ricevis manuskripton kun la supren montinta titolo, kiu traktas pri la multe diskutata propono pri internacia reprezentantaro. Tiu projekto—kiu kredeble estos submetata al la Sepa Kongreso en Antverpeno—estis dissendita de S-ro P. Dejean, prezidanto de la Federacio de Burgogne. Al ni persone la detaloj de la projekto ŝajnas ne tre klaraj, sed ĝia esenco estas la kreo de nova internacia organizaĵo, kiu ne nur zorgos pri demandoj rilataj al propagando kaj instruado, sed ankaŭ, per “kunfando” kun kiu organizaĵo, samtempe plenumos la funkciojn nun bonege plenumatajn de la U.E.A. Aludinte al la diversaj jam proponitaj solvoj de la problemo la aŭtoro deklaras:

“La solvo, kiu ŝajnas al mi la plej efika, estas organizaĵo simila al tiu de U.E.A. En ĉiu urbo, la esperantistaj societoj elektas oficialajn delegitojn kaj tiuj delegitoj rikoltas specialajn personajn kotizaĵojn tute sendependajn de la kotizaĵoj de la grupoj aŭ aliaj societoj. Tiuj kotizaĵoj povus esti po almenaŭ 1 fr. aŭ ebla eĉ 2 fr. Ĉar ili ne estas devigaj por ĉiu membro de la grupo, la lokaj societoj ne kontraŭbatolos tiun farmanieron, kiu deprenos nenion el ilia propra kaso. Nur tiuj Esperantistoj, kiuj povas pagi du kotizaĵojn, aliĝus al la internacia reprezentantaro. Plie la grupoj povus ankoraŭ fariĝi membroj de la asocio per speciala kotizaĵo (almenaŭ 5 fr.) kiu donus al ili specialajn rajtojn...sufiĉos, ke oni trovu nur 15,000 aliĝontojn kaj la afero estos vivipova. Ĉar U.E.A., per siaj privataj rimedoj, trovis 8,000 anojn, oni povos esperi ke la centra organizaĵo facile trovos 15,000 membrojn.”

Kiel estraron de tiu nova organizaĵo la aŭtoro de la nuna projekto proponas, ke ambaŭ flankoj de la nova kreotaĵo—la praktika kaj propaganda—elektu komunan superan komitaton, kaj subtenu apartajn oficejojn en Genevo kaj Parizo.

“La buĝeto de la du oficejoj propaganda kaj praktika estus fiksata de la supera komitato. Sed ĉar oni deprenas la organizon nunan de U.E.A. estus juste, ke la buĝeto por la praktikaj aferoj ne povu esti pli malgranda ol la nuna buĝeto de U.E.A.”

Ĉu la problemo estos tiel facile solvebla, ni ne scias, sed estas antaŭ ĉio tre necese, kiel antaŭ edziĝo, “meti la proponon”—kaj la fianĉiniĝonto (!) en tiu ĉi okazo, al kiu ĝi devas esti metita estas ja la U.E.A.—P.J.C.

Esperanto in the United States

Important Resolution in the House of Representatives.

Although the Esperanto movement is younger in America than in Europe, America is by no means behind Europe in the progress the language has made in official circles. The American Government was one of the first to send a delegate to the annual Esperanto festivals, Major Straub attending the Dresden Congress as representative of the War Department, in order to investigate the possibilities of Esperanto for Red Cross work. His report, subsequently issued by the military authorities, stated that Esperanto was admirably suited for this purpose. A delegate was also sent to the Barcelona Congress two years ago on behalf of the Educational Department, and a report issued demonstrating the advisability of introducing Esperanto into the public schools. In April, 1910, a law was passed in the State of Maryland authorising the teaching of the language in schools of that State. One of the features of the Sixth International Esperanto Congress, held at Washington last year, was the hearty welcome and co-operation accorded to the Esperantists by the various Governmental representatives there, Mr. Barrett, the President of the International Bureau of American Republics, being also President of the Congress and the Esperanto Association of North America.

This year there have been further signs of the approval of Esperanto in official quarters. One was in connection with a proposal made by the well-known chemist and Idist, Professor Ostwald, Editor of the *Zeitschrift für Physikalische Chemie*, to issue regularly in that paper Ido summaries of the various articles. In reply to this proposal fifty-one members of the official "Bureau of Standards" at Washington sent a letter requesting that Esperanto, being an actual living language, now firmly established in practical use all over the world, be used instead of Ido, a continually changing and merely tentative project. Further, in connection with the *Eighth International Congress of Applied Chemistry* to be held at Washington and New York in September, 1912, Dr. W. O. Snelling, Chemist-in-charge of the Explosives Department of the U.S. Testing Station in Pittsburgh, stated that "in view of the very rapid growth of Esperanto, and the large number of scientific men in all countries who are familiar with the language, it seemed to him that its selection as one of the official languages for the presentation of papers before these Congresses would be advantageous, and that he would do what he could to bring the matter to the attention of other chemists, in the hope that a strong showing might be made to that end." Esperanto therefore, it would seem, has good prospects of being proposed and adopted as an official language at the Congress of Applied Chemistry in 1912, and of being in actual use at the Congress of 1915.

Another interesting piece of news is that the Governor of *Pennsylvania State* a few weeks ago signed a legislative resolution authorising the appointment of an official representative to attend the forthcoming Esperanto Congress at Antwerp this month, and finally, most significant of all, we have received a copy of the following resolution, submitted in the first session of the 62nd Congress of the United States *House of Representatives* on June 21, 1911, by Mr. Bartholdt, a prominent member of the Peace Movement in America:—

"*Resolved*, That the Committee on Education be, and the same is, hereby authorised and directed to cause an investigation to be made by the Committee on Education, or a sub-committee thereof, touching the practicability of the study of Esperanto as an auxiliary language and a means of facilitating the social and commercial intercourse of the people of the United

States and those of other countries, the committee to submit its report at the second session of the 62nd Congress."

This resolution was referred to the Committee on Rules and ordered to be printed.

These facts, coupled with the steady and widespread activity of Esperantists on this side of the Atlantic, give one to think that the day is not far distant when Esperanto shall be as commonly used as a means of international communication, and excite as little surprise or remark as now the railway and the telegraph.

Germany.—On June 24—26 the Sixth National Esperanto Congress was held at Lübeck, one of the famous and picturesque old Hanse towns, under the patronage of the mayor of the city. Thanks to the keen activity of the local organising committee, under Dr. Möberst, and the hearty co-operation of the corporation and the educational authorities, the Congress was a complete success in every way. Most of the 200 odd Esperanto groups in Germany were represented; there were also visitors from England, Bohemia, Denmark, Switzerland, and Sweden. Herr Kulenkamp welcomed the Congressists in the name of the Lübeck Senate and the heads of the Public Schools. He stated that he believed that Esperanto, on account of its immense practical value, had before it a great future. A masterly speech was made by a prominent member, Prof. Schmidt, Director of the State Observatory at Potsdam, in defence of the position taken up by Esperantists in regard to the reforms proposed by certain scientists, who were more enamoured of theoretical discussion than attentive to actual practical value.

At the business meetings which followed various changes in the statutes of the G.E.A. were decided upon, one among them being the change of the date of commencement of the official year to the 1st of January. The yearly membership subscription was raised from 3 to 5 shillings, every member to receive a copy of the official organ, the *Korespondfolio*, and a year-book. Next year's congress is to be held in Danzig-Zoppot.

The chief matter for discussion before the Congress was systematic organisation of the propaganda of *Esperanto in the Public Schools*. A number of interesting and practical propositions were made by various prominent educationalists, dealing with the importance of the language for all classes of schools. Among the chief points decided upon were the following:—That the simple grammar and logical construction of Esperanto make it a most fitting foundation for the study of other languages, and that efforts therefore be concentrated upon getting it accepted as the *first*—and in lower classes the *only*—foreign language taught in the schools. Esperanto should be taught (at any rate in the upper classes) in a manner fitted to the special characteristics of the language; mere imitations of the methods used for "natural" languages should be avoided. The study of Esperanto has a very broadening effect on general culture, and is a splendid help in teaching the mother-tongue. Far-reaching practical results from this discussion may be anticipated in the coming months.

Other features of the Congress were delightful excursions and concerts to the many places of note in the neighbourhood—for the name Lübeck is in itself a programme!—and a particularly well-arranged exhibition of *Esperantaĵoj*, installed, by special permission of the educational authorities, in the Katharinen-Kirche. The success of the Congress itself, the stimulating report of progress during the past year, read by Herr Kandt, and the steady growth of prestige of the movement augur well for a very prosperous propaganda period in the near future.

Mia Veturado

Al la Konferenco pri la Blinduloj okazinta en Exeter.

Vezikiga estis la suno la 7an de Julio, kaj krom restadi kuŝanta en hamako sub la foliaro de belega kverko en nia ĝardeno en *Hesketh Crescent*, mi sentis absolute nenian deziron, sed tamen jam donita de mi promeso paroli en Exeter devigis min eksalti el mia komforta kuŝejo kaj min treni al la stacidomo.

Ci tie mi vidis atendantaj kelkajn kovritajn per briko-kolora polvo laboristojn, kiuj decidigis min aĉeti unuaklasan reveno-bileton; ordinare mi veturas *triaklase*, ĉar sur nia fervojo oni ne eldonas *duaklasajn* biletojn. La veturado tra Devonŝira kamparo lasas nenion por deziri, kaj kun du malfermitaj fenestroj, sola en kupeo, mi ĝuis sufiĉe da aerfluo por ĝi elportebla la varmegon. Sed eksaltinte de la vagonaro en Exeter, mi pentis pri tio, ke mi ne nur simple estas vestinta mian bankostumon, kiu portas sur la brusto grandan verdan stelon, afable alkudritan de Torquay'a samideanino, kvankam estas iom dube, ĉu oni permesos al mi en tia uniformo alparoli eĉ blindan aŭskultantaron.

Alveninte je la duono de la sepa, mi tramveturis al la urbo, kaj petis al policano, ke li afable montru al mi restoracion, kie malsata vojaĝanto povas kontentigi la internajn dezirojn. Tiu policanon mi neniam forgesos! Li montris al mi apudan kukbutikon, dirante: "Tiu estas la plej bona en nia urbo." Mi eniris, petis vespermanĝon, kaj bedaŭrinde akceptis proponatan koteleton; ili ne havis alian viandaĵon. Estis, mi jam diris, la 7a de Julio, kaj ne sole mi suferis pro la varmego, sed ŝajne, ho ve, ankaŭ la koteleto! Ĝi estis kiel eble plej "high" (ĉar mi ne volas uzi la vorton "putra" mi ne tradukos esperanten); la tablotuko estis malpurega, kaj la tranĉilo eble sufiĉe akra por tranĉi buteron post hejtado. Sed la policano ja diris, ke tiu ĉi loko estas la ĉefa en la urbo, kial do iri aliloken? Mi manĝis la terpomojn, mendis du kukojn sufiĉe manĝeblajn, trinkis glason da zingibra biero, kaj malsekigita de la varmego mi promenis al Barnfield Hall, la akceptejo.

Mi vidis multe da blinduloj kaj ankaŭ viduloj, kiuj eniris la konstruaĵon, kaj mi demandis al sinjoro ĉe la pordo, kiom da kongresanoj ĉeestas? Li respondis "ĉirkaŭ 200." Tiam ekbatis mia koro, ĉar mi estis mendinta de l' sinjoro Clegg nur 50 propagandilojn, kiujn mi la antaŭan tagon zorge ornamis per maŝinskribita peto, ke oni sendu al la B.E.A. sep pencojn por *Esperanta Instruisto* kaj pluajn sep por "International Language, the Problem and Its Solution," libro tre aĉetinda, precipe ĉar ni nun scias, ke la verkisto "Unuel" estas la Majstro mem. Ne forgesu!... Sed tute senbezone mi maltrankviliĝis. Okazis samtempe alia kunveno, kiun ĉeestis la plimulto, kaj en la malgranda halo, kien oni min kondukas, mi vidis, ho ve, 91 propagandilojn jam kuŝigitajn de F-ino Boord sur sidlokoj; la aliajn naŭ mi ne vidis ĉar la sidlokoj estis okupitaj de nia estimata aŭskultontaro! Almenaŭ pri manko de propagandiloj oni ne povis plendi. Ni vane atendis ĝis la duono de la naŭa, la halo ne pleniĝis, fakte ĉeestis nur Via humila servanto, kiu faris la malferman paroladon, F-ino Boord, S-ro J. Adams, S-ro P. M. Merrick, kiuj poste parolis laŭvice, kaj, kiel aŭskultantoj, kvin Esperantistinoj kaj kvin ne Esperantistinoj, se mi bone memoras; ĉe la fino eniris du aliaj el kiuj unu, fraŭlino el Londono, diris kelkajn vortojn. Gravan influon sur nia movado certe ne havis nia agrabla kunveneto; tre ĉarma blankvestita blinda junulino ŝajnis iom entuziasmigita, kaj por ke ŝi aŭdu de mi ankaŭ Esperanton, mi adiaŭante deklamis ion. Je la deka horo F-ino Boord afable invitis min veturi en ŝia fiakro al la stacidomo, kunportante la provizon de bedaŭrinde ne venditaj libroj. Adiaŭinte ŝin (ŝi veturis al Exmouth), mi demandis pri mia vagonaro al Torquay, kaj preskaŭ teren falis, kiam oni diris al mi, ke tio ĉi estas la Suda Okcidenta stacidomo, kaj ne la

Granda Okcidenta. Mi sciis, ke la lasta vagonaro veturos je la 10.35, kaj se mi ĝin maltrafos, mi al Torquay ne povos promeni ĉe tia varmego en malpli ol 24 horoj! Jus alvenis vagonaro, kaj fervojisto, aŭdante min parolantan, diris: "Aĉetu bileton po unu penco, kaj vi veturas al via stacidomo." Eĉ unu funton mi estus doninta por ĝi en tiu momento. Fine mi alvenis feliĉa kaj treege malsata. Vidinte, ke restas al mi sep minutoj, mi eniris la restoracion, alproksimiĝis al la bufedo, kaj aŭde ekkaptis kolbasbulon kuŝantan rekte antaŭ mi. Ĉe la unua enmordo mi preskaŭ marmalsaniĝis; ŝajnis al mi, ke anstataŭ kolbason la paŝteco enhavas sebo-kandelon; mi tuj senŝeligis la internaĵon, kaj trovis longan paralelogramaĵon el ne tro dolĉa lardo, nenion plu. La sorto ne favoras min hodiaŭ, diris mi; mi postlasis la sebaĵon, kaj pro malsato kaj manko de tempo mi enstomakigis per helpo de du glasoj da biero la seninternaĵigitan kolbasbulon, kaj, aŭdante la bruon de alvenanta vagonaro, mi pagis mian luksan vespermanĝon, kaj salutis la bufed-fraŭlinon.

Enirante kupeon mi vidis solecan sinjoron, kiun per esperanta ĝentileco mi salutis, poste rakontis mian hodiaŭan aventuron, donis al li unu el miaj preparitaj propagandiloj, kaj interesigis lin pri Esperanto. Li estis agrabla sinjoro kiu multe vojaĝis, pasigis kelkan tempon en Norvegujo, lando de mia juneco, kaj kune ni ĝuis la veturadon ĝis Torquay; li daŭrigis ĝis Dartmouth. Mi devis "pedibus apostolorum" iri hejmen kaj alvenis kvin minutojn post noktomezo. Tiu ĉi estis la unua fojo, kiam mi nokte forestis el la domo, do mi ne intime konatiĝis kun la domŝlosileto, kiun oni pruntis al mi. Mi longe penis enŝovi ĝin en la seruron, sed io kontraŭstaris kaj fine, por ne vekti la servistinojn kaj eble la loĝantaron per laŭta sonorizado, mi decidis, tial ke estis varmege, dormi sur benko en nia bela ĝardeno. Mi faris tri paŝojn, sed revenis por fina enŝovo, kiam, ho ĝojo, eniris la ŝlosileto! Mi supreniris mian dormoĉambron, banis mian varmegan korpon kaj refreŝigite enlitiĝis.

Post ne longe la efiko de la senlardiĝita paŝteco igis sin tre forte senti, kaj premsonĝo atakis min; stranga kapo kun trembrilantaj kvinpintaj okuloj kaj fiera vizaĝo demandis min, kial gazetoj faciligas la enkondukon de nezamenhofaj vortoj kaj esprimoj, kiel ekz.: "li frapis ĉe la pordon"; "li iris al li renkonten"; "dura lito"; "li foriris sen adiaŭi"; "vi devas elekti ĉu la nigran, ĉu la ruĝan," k.t.p.? Diru al viaj amikoj, diris la kapo, ke ĉiu Esperantisto nepre devas posedi "Lingvaj Respondoj" de Zamenhof, zorge atenti kion konsilas la Majstro, kiu pli bone scias la lingvon ol la plibonigistoj, kaj ankaŭ ili povas, je sia profito, legi kaj studadi la interesajn artikolojn aperintajn en la Oficiala Gazeto, de J. Eggleton. Kiam mi demandis la kapon, kion ĝi pensas pri kelkaj ambiciaj personoj, kiuj volas..., okazis terura eksplodo kaj mi vekiĝis, aŭdis bati la sesan, eksaltis el la lito, faris mian kutiman duonhoran gimnastikon, kuris tra la ĝardeno al marbordo, ĵetis min en la maron kaj post kvaronhora naĝado revenis por min vesti, matenmanĝi kaj rekomencis mian ĉiutagan esperantan laboron.

Mi ne volas diri, kie mi vespermanĝis en Exeter, sed alian fojon mi tion faros ĉe "Deller" kiu havas rekomendindan kafejon; ankaŭ de nun mi evitos la kolbasbulojn; preferinda estas "Printer's Pie."—RO. SO. (Torquay).

Council Meeting, B.E.A.

Held at the Offices of the Association on Monday, July 10. *Present.*—Dr. J. Pollen (Chairman), H. D. Akerman, Miss D. E. Bellamy, Miss M. L. Blake, B. Chatterton, G. J. Cox, C. A. Fairman, J. C. Flügel, Col. W. A. Gale, Miss M. R. Henningsen, Harrison Hill, Rhodes Marriott, Miss C. M. Holmes, A. Honeysett,

Dimanĉe Pastro J. Beveridge kondukis diservon en Ward Chapel kaj Pastro Ross, Kilmarnock, predikis. Nokte S-ro W. M. Page predikis angle en Ward Chapel kaj Kol. Pollen en Bell Street, U.F. Preĝejo pri Esperanto.

Lundo oni ekskursis kun la sama fervoro kaj multe bedaŭris, kiam la forira tempo proksimiĝis.

La Kongreso ja estis epokfaranta okazo kaj la Skota Esperantistaro fortedankas la Dundee'an Klubon kaj precipe S-ron Pastron J. Beveridge por ĝia sukceso kaj por la frukto, kiun ĝi certe portos al nia afero en Skotlando.—Bonegaj detalaj raportoj aperis en la *Dundee Advertiser* kaj aliaj ĵurnaloj.

Ĝiŝ la revido en Montrose. Vivu la Dundee'anoj!
—G.A.B.

Skota Sciencisto kaj Esperanto.

La Skotaj esperantistaj sentas sin feliĉaj, pro la ŝatata subteno al nia afero de la konata Sciencisto, Profesoro Patrick Geddes. Profesoro Geddes diris, ke li unue konatiĝis kun Esperanto dum la Ekspozicio de Parizo en 1900. La gramatikistoj preskaŭ mortigis la Latinan lingvon, la antikvan Esperanton, kaj la Esperantistoj devas certigi, ke la nova internacia lingvo okupu ĝian lokon. Li pasigis multe, tro multe da jaroj, *ne* lernante la Latinan lingvon; kaj post ses semajnoj li sin fortiris de la Greka kurso, pri kio li estas daŭre danka. Oni bezonas simpation, antaŭ ol oni povas rapide akiri lingvon, kaj pro tiu fakto rusoj, poloj, kaj aŭstroj estas pli bonaj lingvistoj, ol britoj, francoj aŭ germanoj. Tiu sento de simpatio kaj komprenemo inter Esperantistoj estas grava trajto de Esperanto. Ĝi estas ne nur bona ekzercado por la intelekto, sed ĝi pliigas simpation en praktika maniero. Esperanto fariĝos pli kaj pli utila en la scienco. Sir William Ramsay, la moderna alĥemiisto, kiu estas unu el ĝiaj plej fervoraj subtenantoj, diris, ke ĉar la ĥemio havas universalajn rilatojn, ĝi devas havi universalan lingvon. Se oni pripensas pri la laboro pro la scienco en Rusujo kaj Japanujo kaj pri tiu farota, kiam la klara kaj potenca intelekto de Hinujo sin dediĉas al la scienco, oni vidas la neceson utiligi Esperanton por interkomunikiĝo kun la Hinoj, se oni ne deziras lerni la 40,000 ideografojn de la Hina lingvo.

Pri La Sepa.

En la Julia n-ro de *Belga Esperantisto* la Sepo por la Sepa donas jenajn interesajn sciigojn pri la kongreso:—

Nur mallonga tempo disigas nin ankoraŭ de la Sepa Kongreso, al kies organizado ni jam multaj monatoj nin dediĉas. Multe estas jam efektivigita, sed multe estas ankoraŭ farota.

La nombro de la aliĝintoj ĝojige kreskas ĉiutage, sed kiuj "intencas" partopreni en la kongreso ankoraŭ ne ĉiuj enskribigis sin. Al ili ni ripetas la insistan alvokon, ke ili ne plu prokrastu aliĝi, por ne senutile kompliki nian laboron, alvenante lasthore.

— La honora komitato ricevis la aliĝon de la tuta Antverpena eminentularo: oficiroj, magistratoj, konsuloj, parlamentanoj, juristoj, kuracistoj, ĉefoj el la alta komercistaro, prezidantoj de la unuarangaj societoj, superaj oficistoj, eminentuloj el la publika instruado, k.t.p. Ne pridubeble la impresoj kiun naskos la kongreso estos grandega.

— La kongresa insigno estos verda stelo kun la cifero 7, fiksita ĉe trikolora (belga) rubando: nigra-flava-ruĝa. La Antverpenaj gesamideanoj portos super la insigno blank-ruĝan kokardon (Antverpenaj koloroj).

— Kvankam dum la lasta tempo diversaj cirkonstancoj plipezigis la deĵoron de la Antverpenaj policanoj, granda nombro da ili daŭrigis fidele ĉeesti sian priesperantan instruadon. Antaŭ kelkaj tagoj ili fotogra-

figis sin grupe; la fotografaĵo estos eldonata kiel ilustrita poŝtkarto.

La Urbeŝtraro aprobis elspezon de 200 frankoj por la aĉeto de vortaroj, kiuj, je l' fino de l' kurso, estos premie disdonataj al la esperantista policanaro.

— La traktadoj por la organizado de Ruĝ-krucaj manovroj ankoraŭ ne ricevis definitivon. La urbeŝtraro afable permesis disponi publikan placon; espereble la cetero sekvos kaj la manovroj povos okazi.

— Ni okupas nin plej ageme pri la organizado de la festoj kaj akceptoj. Jam okazis la unuaj ĝeneralaj provripetadoj de "Kaatje." La kongresa Revuo, verkita de Jan, estos ludata de pli ol 100 geaktoroj kaj kantistoj; la plimulto el ili estas esperantistoj el Antverpeno kaj ĝiaj antaŭurboj; aliaj estas aliurbananoj, eĉ alilandanoj, el Boom, Brussel, Edinburgh, Burnley kaj Dresden.

La interpretantoj de "Devo de Reĝo" (originale verkita de Nestor de Tière kaj esperantigita de Amatus) estas S-ino Carew, el Londono (*La Reĝino*) kaj S-ro Alf Van de Velde, el Boom (*La Reĝo*).

Ne ĉiuj roloj de "Por kvietaj personoj" ĝis nun estas ankoraŭ difinitaj.

— Por la diservoj estas jam aranĝita la jeno:—

Dimanĉo, 20 aŭgusto. Je la 8a matene, meso por la katolikaj esperantistoj en la Katedralo (kapelo de S-ta Jozefo). Dum la meso okazos malgranda prediko kaj S-ta komuniĝo.

Dum la Granda Meso, je la 10a matene, seĝoj estos rezervataj por la kongresanoj, kiuj tion deziras. Ili bonvolu sin turni al S-ro Pastro Richardson, 121, rue du Marais, Bruxelles (antaŭ la 10a de aŭgusto), ankaŭ pri ĉio, kio koncernas la diservojn aŭ la kunvenojn de katolikoj.

Tuj post la Granda Meso, eliros la ĉiekonata jarprocesio de la S-ta Virgulino.

Dimanĉo, 27 aŭgusto. Je la 10.30 matene, meso kun esperanta prediko kaj kantado de himnoj en Esperanto. La Diservo okazos en la Katedralo, kapelo de la S-ta Virgulino.

Dimanĉo, 20 aŭgusto. Je la 9.15 matene, Diservo en la Protestanta preĝejo (Christuskirche), strato Bex, apud la Urba Parko.

Dimanĉo, 27an de aŭgusto. Je la 9a matene. Diservo en la Anglikana preĝejo, strato Grétry.

La predikontoj en la katoliko preĝejo ankoraŭ ne estas difinitaj: en la "Christus kirche" predikos D-ro W. A. Van Griethuysen, el Antverpeno; en la Anglikana preĝejo la Respektinda S-ro Cyp. Rust, el Soham.

— La laboroj de la loĝada komitato estas senhalte daŭrigataj. Ĝi faros ĉion eblan por kontentigi niajn bonvenajn gastojn, *sed ne povas garantii konvene zorgi por tiuj, kiuj enskribigos sin lasthore.* La kongresanoj, jam posedantaj sian provizoran kongreŝkarton, kiuj mendas loĝadon aŭ manĝadon, estas petataj citi sian kongresan numeron kaj rememorigi sian plenan adreson. Por kovri la elspezojn la komitato postulos por si fiksitan imposton de 50 centimoj por ĉiu persono.

— La literatura konkurso tre bone sukcesis. Diversaj temoj estas pritraktitaj de pli ol 40 partoprenantoj.

— La estraro de la Reĝa Zoologia Societo konsentis la liberan eniron en la belegan Zoologian Gardenon dum la tuta kongresa semajno al ĉiuj kongresanoj, kiuj estos pagintaj (en la Akceptejo) *unu frankon* al la loka komitato. Jen certe granda favoro: la unufoja enirprezo estas fr. 1.25 fr. Estos nur postulate, montri la specialan enirkarton kiun ili ricevos.

— De kelkaj tagoj la kongreslibro estas en la presejo. Ĝi estos bone prizorgita volumo kun multaj belaj ilustraĵoj. Ĉiuj kongresanoj ricevos ĝin senpage kaj ankaŭ la 6 numerojn de la kongresa gazeto; por la ne kongresanoj la prezoj estos Sm. 1.500 kaj Sm. 0.400.

— La oficiala monŝanĝisto de la kongreso estas S-ro Edgard Selens, 51, Vestingstraat (Rue des fortifications).

Speciala oficejo en la akceptejo. Ĉekoj internaciaj. Ŝanĝo de fremda mono.

— La ĝeneralan programon de la kongreso ni donas sube. Laŭbezone, ĝi ankoraŭ povas esti ŝanĝata.

Programo de la Sepa.

(Antverpeno, aŭgusto, 1911).

OFICIALA PARTO.

Vendredo, 18.—2 h. ptm. : Malfermo de la akceptejo.
Sabato, 19.—9 h. matene. Malfermo de la ekspozicio.—
11 h. matene. Akcepto de D-ro Zamenhof en la Urb-
domo.—8 h. vespere. Koncerto de la "Vagabondo
klubo."

Dimanĉo, 20.—8 h. vespere. Prezento de *Devo de Reĝo*, *Por kvietaj personoj*, *Revuo de la Sepa*.

Lundo, 21.—9 h. matene. Kunsidoj por elekto de naciaj delegitoj, kontrolado de povoj de la rajtigataj delegitoj.—3 h. posttagmeze. Oficiala malferma kunsido.—8 h. vespere. Aŭdigo de flandraj kantoj.

Mardo, 22.—9 h. matene. Kunsido de rajtigataj delegitoj.—3 h. posttagmeze. Kunsido de la lingva komitato.—4 h. Internacia konsilantaro.—8 h. vespere. Unua parto de la kongresanoj: Prezento de "Kaajte." Dua parto: Paroladoj, diversaj allogaĵoj.

Merkredo, 23.—9 h. matene. Kunsido de rajtigataj delegitoj.—3 h. posttagmeze. Kunsido de la lingva komitato.—4 h. Kunsido de la Scienca Asocio.—8 h. vespere. Unua parto de la kongresanoj: Paroladoj, diversaj allogaĵoj. Dua parto: Prezento de "Kaajte."

Ĵaŭdo, 24.—10 h. matene. Ĝenerala labora kunsido de la kongreso.—3 h. posttagmeze. Disdono de premioj de la literatura konkurso.

Vendredo, 25.—9 h. vespere. Balo.

Sabato, 26.—10 h. matene. Ferma plena kunsido de la kongreso.—7 h. vespere. Festeno.

Dimanĉo, 27.—Libera tago.

NE OFICIALA PARTO.

Dimanĉo, 20.—Diservoj.

Procesio de la kongresanoj, al la domo de la sekretario-kasisto, kien ili iros por preni la esperantistan standardon kaj ĝin porti al la kongresejo.

Mardo, 22.—3 h. posttagmeze kaj 8 h. vespere, koncertoj en la Zoologia Ĝardeno.—Vizito de la urbo, laŭvolaj privataj kunsidoj.—Posttagmeze. Ekskurso sur la Skeldo.

Merkredo, 23.—Vizito de la urbo, laŭvolaj privataj kunsidoj.

Ĵaŭdo, 24.—11 h. matene: Privataj kunsidoj.—3 h. vespere: Koncerto en la Zoologia Ĝardeno.

Vendredo, 25.—Matene kaj posttagmeze: Privataj kunsidoj.

Sabato, 26.—3 h. posttagmeze. Malferma kunsido de la Universala Esperantista Asocio (U.E.A.).

Dimanĉo, 27.—Diservoj.—11.30 matene. Manovroj de la Ruĝo Kruco.—3 h. ptm. Koncerto en la Zoologia Ĝardeno.—8.30 h. vespere. Same.

La postkongresa ekskurso komenciĝas je lundo, la 28a de aŭgusto.

La jena vojirplano estas akceptata.

Lundo, 28.—Vizito al Charleroi, noktelogado en Namur.

Mardo, 29.—Ekskurso al la grotoj de Han kaj al Dinant; noktelogado en Lieĝo.

Merkredo, 30.—Vizito al Spa, promenado en Lieĝo, komuna vespermanĝo kaj koncerto en Lieĝo.

Ĵaŭdo, 31.—Vizito al Ostendo kaj Bruĝo.

Vendredo, 1 septembro.—Vizito al Gento.

Sabato, 2.—Vizito al Bruselo; alveno en Mehleno (Mechelen, Malines) vespere por ĉeesti la mondfaman koncerton de sonorilaro;—antaŭ noktmezo reveno en Antverpeno.

La U.E.A. organizos specialan karavanon.

Ĉiuj partoprenantoj en la ekskurso devos preni specialan fervojan kvintagan abonkarton, kies prezo estas fr. 11.75 (3a klaso) aŭ fr. 20.50 (2a klaso). Ili devas prezenti al la fervoja oficejo fotografiaĵon (6×4); la kapo almenaŭ 1 ctm. alta.

Plej profite eble estos por multaj kongresanoj, venantaj el Germanujo kaj Francujo, aĉeti dekkvintagan abonkarton (fr. 23.50 kaj fr. 41). Sufiĉas fari ĝustatempe la peton al la estro de la limstacio, aldoni la portreton kaj sciigi al li kiun tagon kaj horon oni alvenas; la karto estos preta kaj havos tujan valoron, kaj la vojaĝo estos pagita, kien ajn oni volas veturi en Belgujo. Garantio de 5 frankoj estos postulata; ĝi estos repagata je l' fino de l' vojaĝo.

Al la Delegitoj Rajtigataj

Por voĉdonado en Antverpeno ĉe la Sepa.

Kun ĉi tiu numero ni dissendas la inviton pri elekto de delegitoj, eldonitan de la komitato speciale elektita de la Konsilantaro de la B.E.A. por esplori la manieron de elekto proponitan en la cirkulero de D-ro Zamenhof. Post la decido alprenita en Southport, aperis en la Oficiala Gazeto (N-ro de Junio 25, dissendita al ĉiu aliĝinto al la Sepa) detala raporto de Generalo Sébert, prezidanto de la Konstanta Komitato de l' Kongresoj, pri la diversaj proponoj faritaj pri starigo de Rajtigata Reprezentantaro, antaŭ kaj post la Barcelona Kongreso ĝis la plej lasta tempo. Tiun raporton devus nepre legi ĉiu delegito, kiu deziras plenscie voĉdoni pri la afero en la Sepa Kongreso.

El la diversaj projektoj prezentitaj antaŭ la Barcelona Kongreso, ne kalkulante proponojn senheziterifuzindajn, la Generalo Sébert eltiras jenajn komunajn ideojn.

Internacia Organizo ŝajnas utila en specialaj okazoj, nome por la klopodoj apud la Registaroj kaj por la financa subteno de la Oficialaj Institucioj.

Efektive gravaj propagandaj klopodoj povas tre ofte esti farataj nur de ia forta kaj internacia organismo. Oni jam havis la okazon konstati, ke, se oni estus povinta paroli ĉe la Registaroj, je la nomo de tia organismo, oni estus havinta pli da ŝanco por sukcesi. Neefike estus, ekzemple, trafi la enkondukon de Esperanto en la lernejojn de unu lando, se oni ne trafas la saman celon en almenaŭ unu alia lando. Kaj neniu Registaro akceptus tian peton, se ĝi venus nur de samnaciaj. Esperantistaro estas esence internacia anaro, ĝi do devas esti reprezentata de internacia organismo.

Ĉiuj projektoj ankaŭ akordiĝas por opinii, ke oni nepre bezonas alporti ian financan subtenon al la oficialaj institucioj. De la Kongreso de Boulogne-sur-Mer, tiuj institucioj vivis nur dank' al la malavareco de kelkaj amikoj. Sed tiuj bonvolaj mondonacoj ne povos ĉiam daŭri kaj normale estas, ke la Esperantistaro mem pagu por siaj organoj.

Preskaŭ ĉiuj projektoj ankaŭ konsentas por akcepti la sistemon de reprezentado de la Esperantistaj Societoj, proporcie je ilia multmembereco.

Fine, ili konsentas ankaŭ por akcepti, ke ĉiu Societo devas pagi ian kotizon proporcie ankaŭ al sia multmembereco.

La Konstanta Komitato de la Kongresoj zorge esploris tiujn projektojn kaj por esticerta, ke ili estas realigeblaj, ĝi pensis starigi ian Regularon, kiu povus kontentigi ĉiujn proponantojn.

Jen tiu projekto tia, ke ĝi estis korektita post interkonsiliĝo en Barcelono de la ĉeestantaj anoj de la Konstanta Komitato de la Kongresoj, sub la prezido de D-ro Zamenhof, kaj kien oni intencas* prezenti ĝin al la diskuto kaj voĉdonado de la kvina Kongreso.

* La diversaj motivoj, pro kiuj oni prokrastis ĝis nun la publikigon de ĉi tiu raporto, estas donita sur paĝo 15 de la dirita n-ro de la Oficiala Gazeto.

Tiu projekto alprenas la ĝeneralajn komunajn ideojn supre montritajn, t.e. agado de la organizaĵoj en la ĝenerala propagando, elekto de reprezentantoj de la Societoj, proporcio je ilia multmembreco, kaj pago de ia kotizo laŭ la sama proporcio.

Sed tiu projekto kompreneble lasas flanken la lingvajn demandojn, rezervitajn al la Lingva Komitato kaj al la Akademio, la demandojn pri propagando en unu sola lando aŭ regiono, kiuj estas rezervitaj al la naciaj aŭ lokaj Societoj, kaj la demandojn pri propagando en specialaj fakoj de aplikado, kiuj estas rezervitaj al la fakaj societoj de specialistoj.

Cetere, la projekto celas interligi nur la propagandajn Societojn kaj lasas flanken la Societojn de specialistoj ĉar oni opinias, ke la Esperantistoj, kiuj estas anoj de tiuj specialistaj Societoj, estas ankaŭ samtempe anoj de propagandaj.

(Sekvas la teksto de la Projekto, pri kiu vidu paĝon 22 de la *Oficiala Gazeto*).

Plue, konsiderinte ankaŭ la diversajn raportojn, prezentitajn *depost* la Barcelona Kongreso, la prezidanto de la K.K.K. diras, ke la tagordo de la Sepa Kongreso, por la demandoj submetitaj al la voĉdonado de la rajtigataj delegitoj, enhavos: la proponon de D-ro Zamenhof, la diversajn proponojn pri Reprezentantaro kaj unuiĝo de la propagandaj societoj, kaj la diskuton pri la organizo de la Centra Oficejo.

Estas la devo de ĉiu Kongresano, serioze trastudi ĉi tiun raportaron.

LA REDAKCIO.

Karavano de Londono al Antverpeno.

Unua Karavano, sub la direktado de S-ro P. Blaise forlasos Londonon (Liverpool-street Stacidomo) la 18an de Augusto je la 8.40 vespere.

Dua, kondukata de S-ro Ph. Kalisky forlasos Liverpool-street Stacidomo, la 19an je la sama horo (8.40 v.). Dormlokoj sur la ŝipo estas precipe haveblaj por la karavananoj de la 19a.

Tiuj, kiuj vojaĝos de March anstataŭ de Londono, devos aliĝi al la karavanoj ĉe Harwich por kune foriri je la 10.15 vespere kaj alveti Antverpenon la proksiman matenon je la 8.30.

Biletoj estas haveblaj por ambaŭ karavanoj ĝis la 12a de Augusto; sed rezervitaj dormlokoj sur la ŝipo ne estas garantiataj, por la malfruuloj. Estas do konsilinde, ke la aliĝontoj sendu sian mendon kun ĉiuj informoj kaj mono (£1 12s. 6d. aŭ £1 1s. 6d.) kiel eble plej baldaŭ.—Por pluaj sciigoj oni sin turnu al "LA ESPERO," 3, *Lynette-avenue, Clapham Common, S.W.*

La Norda Karavano.—Car ĉi tiu estas la lasta anonco, kiu aperos, mi petas vian zorgan atenton. La speciala ŝipo vojaĝos de Hull je la 3.45 p.t.m., Aug. 19an.

(a). Senŝanĝa vagonaro de Liverpool (Lime-street) 11 a.m., Manchester 11.50, Huddersfield 12.39 p.m., Leeds 1.25, Selby 1.56, Hull 2.34 (Paragon). Oni trafos la saman vagonaron ĉe Manchester de St. Helens 10.17 a.m. Ankaŭ de Bradford (Midland) 12.12, al Leeds (Wellington) 12.40, trafante la saman vagonaron ĉe Leeds.

(b). Vagonaro de Rochdale 12.32, Sowerby Bridge 12.57. Ankaŭ Burnley 12.1, al Sowerby Bridge 12.40, trafos la vagonaron de Rochdale. Wakefield 1.25 (ŝanĝo), foriro 1.40, Hull (Paragon) 3.34 p.m.

(c). Nottingham (G.C.) 11.37, Hull 2.29 p.m.

La N.E.R. afable konsentis porti vojaĝantojn kaj pakaĵojn de la stacidomo ĝis la doko. La ŝipo espereble trafos la vagonaron, ĉe Rotterdam (Bours) 9.26 a.m., Antverpeno 11.18 a.m. La ordinara ŝipo vojaĝas je la 6.15 p.m. ĉiutage kaj la vagonaro iros al la ŝipo. Ĉiu karavanano ricevos post kelkaj tagoj paperon aŭ postulilon (*warrant*) kiun li devas prezenti ĉe lia urba stacidomo, kie li tiam ricevos la bileton al Rotterdam.

Oni devus fari tion du aŭ tri tagojn antaŭ la vojaĝo dato por eviti ĉiun riskon. Se oni ne ricevis la demandilon antaŭ Aug. 10, oni devos tuj sendi karton al mi.

Ĉiu kongresano devas esti jam ricevinta liston kaj cirkuleron de unu persono en la distrikto al kiu mi sendis ilin por disdoni. Jen la nomoj de la personoj, kiuj afable konsentis transsendi tiel la demandilojn kaj listojn:—S-ro Currie, Burnley; S-ro Iddon, Southport; S-ro W. Baylis, West Hartlepool, por la Nord Orienta Distrikto; S-ro A. Firth, Huddersfield; S-ro Baxter, Walton, Liverpool; S-ro Chadwick, Rochdale; S-ro Crawley, Nottingham; S-ro J. S. Lord, Manchester; S-ro Horsly, Bradford.—E. J. BRIERLEY, *Grosvenor-road, St. Helens*.

The Union Castle Line runs a circular trip by its Intermediate steamers to the Cape, leaving London every Saturday for Hamburg, Antwerp—London, stopping several days at each port. The fare for the round is £8 8s., with option to break the journey. Also the single return journey can be made from Antwerp for £1 11s. 6d. On August 26 (evening) the "Grantully Castle," and on September 2 (evening) the "Durham Castle" will be the vessels used. Esperantists wishing for an ideally comfortable trip on an ocean liner could not do better than communicate with Mr. R. F. Gibb, Union Castle Office, Fenchurch-street, E.C., for all particulars.—H.B.M.

Postkongresa Ekskurso al Holando.

Provizora Plano.—London, Aŭg. 28, Vizito al Charleroi, noktelogado en Namur.—Aŭg. 29, Ekskurso al la Grotoj de Han kaj al Dinant. Noktelogado ĉe Lieĝo.—Aŭg. 30, Spa, promenado en Lieĝo. Komuna vespermanĝo kaj koncerto.—Aŭg. 31, Ostendo kaj Bruĝo.—Sept. 1, Vizito al Gento.—Sept. 2, Bruselo. Fervoje al Tamsche kaj vaporŝipe al Antverpeno.

Prezo.—11.75 frankoj kaj 1.70 frankoj de Bruselo ĝis Antverpeno, eble kun rabato. Ĉiu persono devas aliksi malgrandan fotografadon al la bileto.

Pri Loĝado.—Ĉiu kongresano kiu ankoraŭ ne aranĝis la loĝadon devus sendi la monon tuj kaj senpere al S-ro Frans Schoofs, 45, *Kleine Beerstraat, Antverpeno*. La loĝiga komitato petas, ke parencoj kaj amikoj aranĝu dormi ope en samaj ĉambroj, ĉar la urbo estas plena dum la turisma sezono.

Pri Pakaĵoj.—Mi urĝe konsilas, ke ĉiu ano portu nur unu malpezan pakaĵon.—E.J.B.

Kelkaj Utilaj Informoj

Pri la fervojaj vojaĝoj en Belgujo.

Kiel mi jam antaŭe sciigis al miaj britaj samideanoj, postkongresaj ekskursoj estos organizataj de la komitato de la kongreso tuj post ĝia fermiĝo; la membroj de U.E.A., kiuj ĉeestos sian specialan duan kongreson (kaj mi konsilas al ĉiuj, ke ili ĉeestu) povos partopreni la postkongresan vojaĝon, kiu komenciĝos la 31an de aŭgusto kaj daŭros 6 tagojn.

Tiujn ekskursantojn kaj ĝenerale ĉiujn samideanojn mi deziras informi pri la malkareco de la vojaĝoj en Belgujo per specialaj biletoj 5 aŭ 15-tagaj: Abonaj kartoj uzeblaj sur ĉiuj belgaj fervojaj linioj estas liverataj sen kiu ajn formalajo aŭ malfacilaĵo en ĉiuj stacidomoj de la lando je la sekvantaj prezoj:

5 tagaj: Rezervita,* fr. 30.75 (24ŝ. 7p.); 2a klaso, fr. 20.50 (16ŝ. 5p.); 3a klaso, fr. 11.75 (9ŝ. 5p.).

15 tagaj: Rezervita, fr. 61.50 (£2 9s.); 2a klaso, fr. 41.00 (£1 12s. 10d.); 3a klaso, fr. 23.50 (18ŝ. 10p.).

Por ricevi tiajn biletojn, sufiĉas, ke la alilanduloj sendu sian fotografadon (en malgranda formato) al la landlima aŭ iu alia elektita stacidomo, sciigante pri la

* Tiuj abonkartoj estas uzeblaj en Belgujo en la kupeoj markitaj "Réserve" kaj en la salon-vagonoj; la unua klaso ne ekzistas.

speco de abonkarto dezirata, la tago kaj horo de sia alveno (kiam ili deziras komenci sian vojaĝon tra Belgujo), por ke la abonkarto estu preta je ilia dispo. Kun la pago, la Ŝtato postulas garantiaĵon 5-frankan (4ŝ.) kiu estas redonota ĉe la redono de la abonkarto je la fino de la 5 aŭ 15 tagoj en kiu ajn stacidomo de la lando.

Jen nun *kiamaniere legi la horojn* de alveno aŭ forire de vagonaro. En Belgujo la horoj estas markitaj de 1 ĝis 24. Minutoj inter meznokto kaj la unua horo matene, ekzemple 12.5, 12.42 estas notitaj per 0 aŭ 24 sekvata de punkto kaj de la nombro de minutoj, do: 0.0, 0.12, 0.42, aŭ 24.5, 24.57. Tagmezo estas ĉiam montrata kiel 12.0. Meznokto, laŭ la okazo, estas montrata per 0.0 aŭ 24.0: 0.0 por la elirantaj vagonaroj kaj 24.0 por tiuj vagonaroj, kiuj eniras ĝuste ĉe la meznokto.—PAUL BLAISE.

Brita Kroniko.

OKAZONTA.

Wimbledon Common.—This Group will again meet at the Windmill, Wimbledon Common, on Saturdays, August 5 and 19, for conversational practice. Enquirers specially invited.

Wood Green.—Esperanto Garden Meeting for conversational practice, Wednesday, August 9, at 3, Earls Grove. No refreshments.

Libertempaj Adresoj.—*S-roj Page, Harvey, kaj Macgregor*, Edinburgo, kun kelkaj aliaj ge-esperantistoj, troviĝos de la 3a ĝis 17a de aŭgusto ĉe la Hotelo "Cornet d'Or," Place Simon Stevin, Bruges, kies mastro parolas Esperanton. Ili ĝojos renkonti aliajn Esperantistojn, vizitantojn Bruĝon dum sia restado tie.

LONDONO.

S-ro Harrison Hill la 26an de Junio donis en Steinway Hall publikan "recitalon." Multaj Esperantistoj ĉeestis por subteni sian amatan samideanon, kaj pasigis tre agrablan vesperon aŭskultante la multajn muzikajn spritaĵojn, kiujn li prezentis kun sia konata verve kaj gajhumoro.

Emmanuel.—Tre sukcesplena ĉiujara kunveno okazis la 3an de Julio. Kuraĝiga parolado de la Prezidanto, kiu esprimis sian kontenton pri la faroj de la klubo dum la pasinta jaro. S-ro S. R. Marshall prezidis post la eksigo de la oficistoj kaj laŭdis la klubon pro ĝia granda sukceso kaj pro ĝia propagandado kaj instruado. Poste ĉiuj oficistoj reelektiĝis kiel antaŭe. Tre kontentiga raporto de la sekretario pri financoj kaj progreso. Oni decidis organizi grandan propagandan kunvenon post tri monatoj.

La klubo komencis la kvinan jaron konsistante el 46 efektivaj pagantaj ĉeestantaj membroj kaj kunvenos ĉiun lundon dum la jaro.

Londona Klubo.—Vizitintoj en la lasta tempo: F-ino M. STEINBART (Leipzig), Prof. P. HERTZ (Heidelberg), S-ro E. SIMÓN (Valencia), kaj S-ro D. E. PARRISH (Kalifornio, U.S.A.). La lasta estas rimarkinda pro tio, ke li estas la Esperanta delegito, aŭ misiisto, de la Komercaj Ĉambroj de Los Angeles kaj San Francisco. Li nun faras vojaĝon tra Eŭropo por reklami la landon Kalifornion, kiel celon por elmigrantoj, k.t.p. La nomitaj komercaj ĉambroj provizis S-ron Parrish per lumbilda lanterno kaj kelkaj centoj da kliŝoj pri la Ŝtato Kalifornio, kaj ĝenerale ĉiuj aparatoj por fari publikajn parolojn. Alveninte en iun urbon, S-ro Parrish prezentas sin ĉe la tiea Komerca Ĉambro kun letero de la Kaliforniaj Komercaj Ĉambroj kaj petas, ke oni aranĝu por li publikan kunvenon. Li tute ne propagandas Esperanton tie, li parolas en Esperanto ĉar tio estas la natura metodo por komprenigi sin en tia okazo, ĉar li estas en fremda lando. Iu esperantisto de la

urbo tradukas la parolon, sed tio ne estas la plej grava afero, ĉar, per la helpo de la bildoj, la ĉeestantoj ofte povas kompreni grandan parton de la parolo. S-ro Parrish jam vizitis Italujon kaj Francujon, kaj la 15an de Julio foriris al Kristiania, kaj pasigos la tempon ĝis la Kongreso en la nordaj landoj. Certe estas tre bone ke oni povas akcepti Esperanton kiel fakton, sed tiu ĉi estas, mi kredas, absolute unika kaj originala maniero por fari tion. [Britaj legantoj legos kun intereso la artikolon, kiun li verkis por proksima numero de B.E.]

Alia usona vizitanto estis S-ro E. L. CLARKE, el la Clark Universitato, Worcester, Usono. Li estis ironta unue al Parizo por studi tie, kaj poste, la celo de kiom da esperantistoj, al Antverpeno.

14an de Julio: S-ro MARCHAND, germano, el—Antverpeno mem! Li faris tre belan parolon pri sia urbo, kiun ni aŭde aŭskultis, kaj li certigis, ke oni laboras tie tre fervore por la "Sepa." Ankaŭ S-ro HUMALDA van EYSINGA, el La Hago, kiu alparolis nin per kelkaj bonkoraj vortoj.—H.D.A.

LA PROVINCOJ.

Coventry.—La redaktoroj de du Coventry ĉiusemajnaj gazetoj, *The Recorder* kaj *The Sentinel*, ĵus akceptis proponon publikigi ĉiusemajnajn artikolojn pri Esperanto. En *The Recorder* ĵus komenciĝis serio de artikoloj titolita "Esperanto, What It Is," de Francis W. Shaw.—F.W.S.

Hebden Bridge.—Junio 29: Afera kunveno de la Grupo, en Mytholm Bank. F-ino Emily Crossley (Weasel Hall) estis elektita sekretario anstataŭ F-ino H. Geddes, kiu forlasos Anglujon la venontan Aŭguston por okupi oficon en Kanado. F-ino V. Crossley entreprenis la devon de Esperanta korespondantino al loka ĵurnalo: *Hebden Bridge Times*.

Hull.—Kiel vicprezidantojn la loka grupo nun havas du Parlamentanojn: La Hon. Guy Wilson, M.P., kaj S-ro J. T. Ferens, M.P.

Yorkshire.—Preskaŭ 60 Esperantistoj ĉeestis la kunvenon de la Federacio en Shipley la 8an de Julio. Dum ekskurso al la "Glen" oni havis subĉielan propagandan kunvenon. Kvin fervoruloj lerte pledis por nia afero, kaj kelkaj ne-esperantistaj ĉeestantoj varbiĝis. En la agada kunsido, kiu poste okazis en Hammond Dale House, oni decidis, ke la Federacio eldonu specialan broŝuron por la propagando de Esperanto en Yorkshire. Oni petas, ke ĉiu Yorkshir'ano sendu pri tio iajn ideojn aŭ proponojn kiel eble plej frue al la Sekretario. La proksima Federacia Kunveno havos lokon en Huddersfield.

Pro la lastatempaj sciigoj pri la Antverpena Kongreso, kaj la enpresigo de la memuaro de D-ro Zamenhof, multe da kronikaĵoj devis esti prokrastitaj.

Nekrologio.

Ni bedaŭras sciigi pri la morto de S-ro GEORGE HENDERSON, la posedinto de la famaj ĵurnaloj *Pictorial Comedy*, *Scraps* kaj aliaj. Dum multaj jaroj li okupiĝis pri la helplingva demando kaj unue eldonis humoran ĵurnalon *Phoenix* en simpligita Latino. Poste li elpensis sistemojn Latinesee kaj Anglo Franca, sed fine venis al la konkludo, ke plej utile estos helpi la Esperantan propagandon. Li eldonis Unu foliegon, kun enhavo simila al tiu de la nuna Ĉefeĉ ŝlosilo, kaj metis senpagajn anoncojn pri ili kaj Esperanto en ĉiuj siaj ĵurnaloj dum multaj jaroj.

Lia morto estos bedaŭrata de ĉiuj fonaj helpantoj de la Brita movado kaj kvankam lasttempe li ne tiom okupiĝis pri la afero ni perdis en li bonan amikon de la helplingva movado. La B.E.A. konsilantaro sendis koran kondolencojn primon al lia vidvino kaj familio.—H.B.M.

The British Esperanto Association (Incorporated).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—“If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member.”

Miss M. A. AYER, *The Mansions, Apt. 25, Berkeley, Cal., U.S.A.*; Miss F. BIRD, *16, Lime-street, Kirkby-in-Ashfield*; W. W. CARPENTER, Jr., *Escondido, Cal., U.S.A.*; W. R. FRASER, *46, Granville-street, Great Grimsby*; W. A. FRODIN, *Hampton-in-Arden*; Mrs. M. GOODLIFFE, *Elm Tree House, Letchworth, Herts*; W. R. HALL, *Birkfell, Helensburgh*; C. W. HARRIS, *15, Calverley-road, Tunbridge Wells*; R. LIPTROT, *Dalry-road, Kilwinning, Ayrshire*; Rev. W. S. PAKENHAM-WALSH, *St. Mary's College, Foochow, S. China*; Mrs. T. SMITH, *Crosby-street, Mornington, Dunedin, New Zealand*; Miss C. TRAVERS, *13, Princes-street, Cavendish-square, London, W.*

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Miss K. PEILE, Miss E. G. MARTIN, Miss R. L. HODGSON, Miss H. S. HEATH, Miss W. E. SAYER, *Eastbourne*; Mrs. R. A. SUMFIELD, V. V. SUMFIELD, *Polegate*; E. BICKERSTAFF, F. GATESHILL, WALTER JONES, *St. Helens*; Miss E. CASH, J. R. FITT, *Cape Town*; Miss M. FABRY, *Boness, Scotland*.

NEW FELLOWS.

G. W. ROOME, *214, Psalter-lane, Sheffield*; E. W. STEARN, *15, Magdalene-street, Cambridge*; J. P. NIX, *2, Terminus-road, Eastbourne*.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

SPECIAL RESOLUTION.

At an Extraordinary General Meeting of the members of the British Esperanto Association (Incorporated), held at St. Bride's Institute, London, on Friday, June 30, 1911, the Special Resolution passed at the Extraordinary General Meeting held in Southport on June 5, 1911, was confirmed.

H. CLEGG,
Secretary.

Guarantors, 1911.

Amount acknowledged in July "B.E." £4,052	Chatterton, Bertram, London ...	£100	Jones, D., Ynysyhwll... ..	£10
Applebaum, J. D., Liverpool ...	Cowper, C. E., Deal ...	10	Kennedy, David, Glasgow..	10
Bicknell, Clarence, Bordighera ...	Dinslage, J. F., Heronsgate ...	50	Lawrence, Miss E. A., London ...	30
Blackett, E. R., Bath ...	Duckers, James S., Carlisle ...	10	Megahy, B. P., Preston (additional)	10
Blackham, C. P., Dublin ...	Edwards, Jack, Aberystwyth ...	10	Middlemiss, C. S., Crowborough...	10
Blake, Miss M. L., London ...	Fryer, Miss Annie, W. Didsbury ...	20	Murray, Miss C. Frances, Bath ...	20
Blott, Arthur, Westcliff-on-Sea ...	Gill, J. Arthur, Tunbridge Wells ...	20	Sharpe, Richard, Torquay ...	100
Boord, Miss H. E., London ...	Harris, Charles W., Do. ...	10	Strong, F. J., Coventry ...	20
Boorman, Arthur C., High Wycombe ...	Hill, Clement, St. Leonard's-on-Sea ...	10	Tedman, C., Bombay ...	20
Carter, Richard, Liverpool ...	Holmes, Miss C. M., London ...	10	Total ...	£5 292

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

943. **Kral Vinohrady (Bohemujo), Aŭstrio.**—S-ro Jos. Kalbač kaj F-ino M. Kalbač deziras korespondi kun alilandaj Esperantistoj. Ili ĉiam respondos.

944. **Berkeley (California), U.S.A.**—F-ino Mabel A. Ayer, *The Mansions Apt. 25, 2333, Channing Way*, deziras korespondadi kun samideanoj ĉiulandaj, interesataj pri la bonfarto de la blinduloj.

945. **Kars (Kaŭkazo), Rusujo.**—S-ro C. Apresoff deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn kun alilanduloj. Ĉiam kaj tuj respondos.

946. **Monte Video (Urugvajo), Sud-Ameriko.**—S-ro Carlos Charrier, *Cerriso 84 B.*, deziras korespondadi poŝtkarte kun samideanoj. Al ĉiuj li plezure respondos.

947. **Moscow (Rusujo).**—S-ro N. Khokhloff, *General Post Office, 1st Expedition*, deziras korespondi kun britaj kaj koloniaj samideanoj, angle aŭ Esperante.

948. **La Roche-sur-Yon (Vendée), Francujo.**—S-ro F. L. Piveteau, *Bd. des Merchandises*, deziras interŝanĝi kun gesamlingvanoj ilustritajn poŝtkartojn, leterojn, p.markojn. Estus feliĉa ricevi esperantajn voĉajn muzikojn.

949. **Narva-Krenholm (Estlando), Rusujo.**—S-ro Hugo Willbach, por propaganda celo deziras korespondadi kaj interŝanĝi ilustr. poŝtkartojn, p.markojn aŭ leterojn kun ĉiulandaj gesamideanoj. Ne pre al ĉiuj respondos.

Al la Esperantistinoj.

Sinjoro Redaktoro,—Permesu, ke mi rimarkigu al la Esperantistinoj, ke, eĉ aliĝintaj al granda movado de progreso kiel la nia, kaj en ĉi-tiu epoko de la ĉie plidisvastiĝanta virina libereco, ili tamen senproteste sankcias ankoraŭ alian agon de vira supereco.

Dum la membroj de la alia sekso sin ĝentile nomas ĉiujn *Sinjoroj*, la Esperantistinoj, kontraŭe, estas distingataj en *Fraŭlinoj* kaj *Sinjorinoj*, kaj tiel nedifina fariĝas la uzado de la lasta vorto, ke ĝi ofte havas la specialan signifon de edzigita virino, dum la needzigitaj preskaŭ ĉiuj portas la nedelikatan antaŭsignon: *Fraŭlino*.

Mi nur humile proponas, aŭ ke oni egale interdistingu inter la edzoj kaj la needzoj per la uzado de la vorto *Fraŭlo* aŭ, prefere, ke la virinoj ĉiujn oni nomu *Sinjorinoj*.—Via sincere, FLORENCE BARKER.

Election of Delegates for Antwerp.

Any group which may have failed to find the 25 signatures necessary to ensure their representation may send their incomplete election papers to the Delegates Election Committee, which body will suggest such changes in the names proposed as will render effective the largest possible number of such papers.

Election papers must be returned to the office of the B.E.A. not later than the morning of August 4th.

COUNCIL MEETINGS.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, August 14th, at the offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m.

Following meeting, September 11th, at same place and hour.
H. CLEGG, Secretary.

950. **Ekaterinodar (Kaŭkazo), Rusujo.**—S-ro V. Fedorov, *Raŝpilavskaja, N 6*, deziras interŝanĝi per p.markoj kun filatelistoj de ĉiuj landoj. Akurate kaj tuj respondos.

951. **Gt. Grimsby (Anglujo).**—S-ro W. R. Fraser, *46, Granville-street*, deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj kun ĉiulandaj gesamideanoj.

952. **Aidin (Azia Turkujo).**—S-ro P. Katchikopoulo, *ĉe la Itala Konsulo*, interŝanĝas p.markojn kaj p.kartojn kun bildoj de virinoj, kun la tuta mondo; sendojn rekomenditajn.

953. **Kolozsvár (Hungarujo).**—S-roj Otto Amon, Alberto Szöcs, Sam. Tasnady-Szöcs kaj Ed. Wallentin (ĉiuj oficistoj ĉe la reĝa poŝtdirekcio) deziras korespondadi per il. poŝtkartoj. Ili respondos ĉiam al ĉiuj.

954. **Barcelona (Hispanujo).**—S-ro E. Rubira Senz, *Strato Murtener-64-2*, deziras interŝanĝi poŝtkartojn kun samideanoj.

955. **Wellington (N.S.W.), Aŭstralio.**—S-ro A. W. Ross, *Mitchells Creek*, dez. sciigi siajn amikojn, ke la supre citita estas lia nuna adreso.

956. **(Yokohama (Japanujo)).**—S-ro F. W. Salome, *Marine Guard, U.S.S. "Saratoga," Asiatic Fleet*, deziras korespondadi kun samideanoj ĉiulandaj.